

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Comitetului Central al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XV nr. 698

vineri 8 Martie 1963

8 pagini 25 bani

Sărbătoarea femeilor de pretutindeni

Se împlinesc 53 de ani de cînd, la cea de-a doua conferință internațională a femeilor socialiste de la Copenhaga, la propunerea cunoscutei militante a mișcării muncitorești, Clara Zetkin, ziua de 8 martie a fost declarată Ziua internațională de solidaritate și luptă pentru emanciparea femeilor, pentru drepturi, pentru pace. De atunci, această zi a devenit sărbătoarea femeilor de pretutindeni.

În România burghezo-moșierească, femeii i se hărăzise un trai nedemn, o soartă din cele mai grele — soarta unei ființe disprețuite, lipsite de drepturi și căreia îi era închis accesul la cultură. Este soarta rezervată și azi milioanei de femei din lumea capitalistă, lume caracterizată prin lipsa de drepturi, de libertăți democratice, prin exploatare crîncenă.

Profundele prefaceri revoluționare petrecute în țara noastră au schimbat din temelii și viața femeilor. Puterea populară a asigurat femeilor deplina egalitate în drepturi, respectarea demnității de om și de cetățean, le-a deschis căi largi pentru a-și însuși lumina științei și culturii și a se afirma în orice domeniu de activitate, creîndu-le și condițiile necesare în acest scop.

Iată numai cîteva date privind ceea ce s-a realizat în anii noștri pentru ocrotirea mamei și copilului. Femeile salariate se bucură de concedii prenatale și concedii de naștere plătite, care însumează 112 zile. Dacă în 1948 existau în țară doar 370 de case de naștere, acum sînt aproape 2 000; în același an exista în toată țara un singur staționar pentru copii, în timp ce în 1961 funcționau 382 staționare de circumscripție.

Acordînd femeilor încredere și prețuire, partidul și guvernul le-au dat posibilitatea de a păși spre cele mai înalte trepte ale vieții obștești și de stat. Ele aduc o contribuție de seamă la împlinirea sarcinilor trasate de partid în industrie și agricultură. În

economia națională, aproape 30 la sută din numărul salariaților sînt femei. Numărul frunțelor în producție se ridică la aproape 53 000. Față de anul 1938, cînd în întreaga economie a României lucrau 9 000 de ingineri — bărbați și femei la un loc — azi numai numărul femeilor ingineri și tehniciene se ridică la aproape 15 000.

În agricultură, femeile participă activ la întărirea și dezvoltarea gospodăriilor agricole colective, la creșterea avuției obștești, la sporirea continuă a producției agricole vegetale și animale. Peste 21 000 de femei fac parte din consiliile de conducere ale G.A.C., muncesc ca brigădiere și șefe de echipă.

Miile de intelectuale din patria noastră se afirmă ca talentați creatori de valoare, care își dăruiesc cunoștințele pentru înflorirea științei, literaturii și artei românești, pentru ocrotirea sănătății populației, pentru instruirea și educarea multilaterală a tinerii generații.

Se face tot mai puternic simțită participarea femeilor la activitatea de stat și obștească. În forul suprem al statului — Marea Adunare Națională — sînt 77 de femei deputate, iar în sfaturile populare — peste 39 000. De mare însemnătate este și munca pe care o desfășoară cele peste 10 000 de gospodine care fac parte din echipele de control obștești organizate de sindicate și de sfaturile populare. Pentru merite deosebite în producție și în activitatea obștească, mai mult de 13 000 de femei au fost distinse cu ordine și medalii.

Mari răspunderi ca educatoare ale schimbului de mîine le revin profesoarelor și învățătoarelor, care muncesc cu abnegație în satele și orașele patriei noastre. Femeile reprezintă azi peste 60 la sută din totalul corpului didactic din învățămîntul elementar, mediu și superior. În cadrul școlii ele acordă o mare atenție

bunului mers al procesului de învățămînt, muncii nobile de cizelare a sufletelor și caracterelor, de educare a copiilor în spiritul patriotismului socialist, al cinstei și dragostei față de muncă.

Învățătoarelor și profesoarelor din patria noastră le-a fost încredințată înalta cinste de a fâuri generațiile de constructori ai viitorului, de a-și înarma cu cunoștințe trainice din cele mai importante domenii ale activității umane, de a trezi în ei dorința să aplice în practică aceste cunoștințe, să devină oameni utili societății. Muncind pentru a-și îndeplini cât mai bine aceste sarcini învățătoarele și profesoarele se străduiesc să cultive în sufletul elevilor sentimentul dragostei de pace și al prieteniei între popoare. Ca mame, ca educatoare în același timp femeile care muncesc în școlile patriei noastre luptă activ pentru pace, pentru viitorul fericit al tinerii generații.

Ținînd expuneri și conferințe pe teme educative, muncind pentru buna desfășurare a activității bibliotecilor, îndrumînd direct echipele artistice de amatori etc. cele peste 90 000 de femei din cadrul corpului didactic desfășoară și o vastă muncă obștească, participă activ la răspîndirea culturii în masele largi ale poporului.

Sărbătorim anul acesta 8 Martie mindri de succesele dobîndite de întregul nostru popor muncitor pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste. Este o mindrie îndreptățită, deoarece în aceste realizări își găsește expresie și munca plină de avînt a femeilor de la orașe și sate.

Milioanele de femei din țara noastră apreciază înalta prețuire de care se bucură azi, marile realizări ale poporului obținute sub conducerea înțeleaptă a partidului. Ele muncesc cu entuziasm, sporindu-și eforturile pentru ca, împreună cu toți oamenii muncii, să facă patria noastră mereu mai puternică, mai înfloritoare.

DE 8 MARTIE

Sute și sute de flori s-au adunat în buchete multicolore pe catetre, dînd parcă mai multă lumină acestei dimineți de început de primăvară. Ele vorbesc despre recunoștința și dragostea elevilor pentru învățătoarele și profesoarele lor, care îi instruiesc și îi educă, îi pregătesc pentru viață, îi învață să devină oameni adevărați.

Și gazetele de perete ale școlilor sînt pline, în aceste zile, de articole în care elevii își exprimă sentimentele calde de dragoste și prețuire pentru profesoarele lor: Vă mulțumim din inimă pentru că ne-ați ajutat să fim frunțiși la învățătură, să ne însușim cunoștințele necesare participanților

la opera de desăvîrșire a construcției socialismului. Astfel de cuvînte au adresat profesoarelor lor elevii Școlii nr. 15 din Sibiu, ai Școlii medii nr. 20 din București, ai multor alte școli ale patriei noastre.

Dorînd să facă cunoscută prețuirea pe care o poartă muncii și luptei femeilor, elevii din numeroase școli au alcătuit albume și fotomontaje ilustrînd realizările acestora. La Centrul școlar profesional și tehnic din Oradea, la Școala de meserii din Bacău, la Școala profesională „Partizanul roșu” din Brașov au fost organizate, în cinstea zilei de 8 Martie, și frumoase expoziții de lucrări ale elevilor. De asemenea, numeroase formații artistice școlare

au pregătit spectacole închinete zilei de 8 Martie, pe care le-au prezentat pe scenele școlilor și ale căminelor culturale. S-au bucurat de caldă apreciere a spectatorilor, de pildă, programele artistice prezentate în cinstea Zilei Internaționale a Femeii de către elevii Școlii de 8 ani din comuna Pecica, raionul Arad, ai Școlii medii din Rîmnicu Vilcea, ai Școlii de meserii din Pitești, ai Școlii medii din Caracal etc.

Toate aceste acțiuni închinete zilei de 8 Martie sînt o mărturie în plus a dragostei, prețuirii și respectului de care se bucură învățătoarele și profesoarele, toate femeile muncitoare din țara noastră.

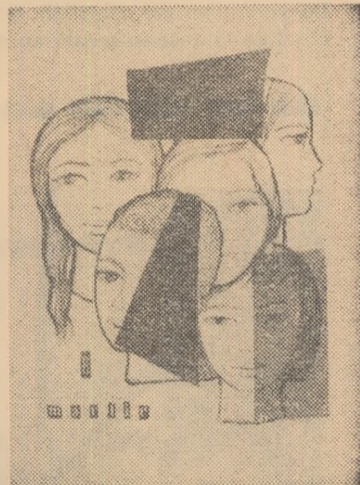
OMAGIU

În încăperea luminoasă a celui mai mare atelier al noii clădiri a Școlii tehnice de arhitectură din Capitală întâlnim numeroase panouri multicolore. Sînt expuse aici cele mai bune lucrări realizate de elevii școlii cu prilejul concursului de artiști inițiat, în cinstea zilei de 8 Martie, de organizația U.T.M. a școlii. Fiecare dintre aceste lucrări înmănunchiază pe lingă talent, bogăția sentimentelor de dragoste, respect, cinstire și recunoștință ale tinerilor care le-au realizat.

Iată, de pildă, cît de simplu dar în același timp deosebit de expresiv a reușit să înfățișeze Tudor Pastia, elev în anul II, cîștigătorul concursului, unitatea de luptă a femeilor din lumea întreagă. Chipurile fetelor, desenate în linii fluide, se împletesc armonios cu cele trei pete de culoare — roșu în partea superioară a desenului, galbenul și lumuriul.

Desenul lui Dorin Dumitriu, din anul III, distins cu premiul II, sugerează din cîteva trăsături de penel liniile esențiale ale portretului unei femei și în același timp simbolurile care se asociază cel mai strîns în gîndurile tuturor cu chipul femeii — porumbelul, mesager al păcii și floarea roșie a iubirii.

O idee asemănătoare evidențiază și desenul lui Constantin Ivan, din anul II, în timp ce imaginea plină de prospețime din alisul realizat de eleva Despina Mureșan sugerează dragostea copiilor pentru mamele și pentru educatoarele lor.

Pentru educarea estetică a elevilor

Cu câteva zile în urmă, elevii școlilor medii, ai Centrului școlar agricol și de meserii din Rm. Sărat au participat la întâlnirea ce a avut loc la Casa raională de cultură cu tinerii poeți Nicolae Stoian, Mihai Negulescu, Ștefan Dumitru și cu prozatorul Alecu Ivan Ghilia.

Poeții au citit din creațiile lor, iar prozatorul Alecu Ivan Ghilia a împărtășit impresiile sale în legătură cu vizita făcută în Cuba. Scriitorul a scos în relief patriotismul tineretului cuban, de votat cauzei revoluției.

În cinstea oaspeților, corul, orchestra, soliștii vocali și instrumentiști ai Școlii medii „Al Vlașuțu” au prezentat un bogat și interesant program artistic. Cîțiva elevi de la aceeași școală au reci-

tat din poeziile tinerilor scriitori prezenți.

★

De curînd, la Școala medie „I. L. Caragiale”, la Școala tehnică de activiști culturali, ca și la alte școli medii din Capitală numeroși elevi au avut prilejul să asculte expuneri privind viața și opera compozitorului George Enescu, precum și diferite piese muzicale din opera celui ce a creat „Rapsodia romînă”. Aceste manifestări au constituit răspunsul colectivului de la Muzeul „George Enescu” la dorința multor elevi de a cunoaște viața și creația marelui muzician.

Acțiunile organizate de acest colectiv în școli au constituit o completare fericită a cunoștințelor pe care elevii le-au acumulat cu prilejul lecțiilor de muzică și al vizitelor la muzeu.

ȘTIRI

În raionul Tîrnăveni s-au obținut, în ultimul an, realizări însemnate în domeniul construcțiilor școlare.

Bunăoară, recent s-a dat în folosință un local nou pentru Școala medie nr. 2 din Tîrnăveni. Construcții școlare noi s-au ridicat și în comunele Tirimia, Senca, Herepea, Crăciunelul de Sus, Bîia etc. În același timp au fost reamenajate, prin construirea unor săli noi, școlile din comunele Medveș, Silea, Cineiuș, Alecuș, Lepindea și Filitelnic. Atît noile construcții cît și școlile existente au fost înzestrate cu mobilier nou, cu aparate de laborator, aparate de radio și televizoare.

Și în raionul Roșiorii de Vede crește numărul școlilor nou construite. În curînd, elevii satului Dolhasca din acest raion vor avea bucuria de a învăța într-o școală nouă. Alături de profesorii și părinții lor, elevii contribuie, prin munca lor voluntară, la terminarea noului local al școlii.

★

Cadrele didactice din Onești participă activ la activitatea brigăzilor științifice din localitate. Bine documentați, pregătiți pentru lămurirea unui cerc larg de probleme, învățătorii și profesorii din Onești se deplasează în împrejurimi pentru a răspunde tîranilor colectivisti la întrebările pe care le pun. Această activitate se bucură de o largă popularitate în rîndul populației de la sate.

O intensă activitate culturală desfășoară și cadrele didactice din comuna Bogdănești, raionul Bîrlad. Învățătorii și profesorii din această comună țin interesante informări politice, organizează seri literare, prezintă conferințe pe teme agrozootehnice.

Activitatea artistică a cadrelor didactice din Bogdănești se bucură și ea de aprecierea spectatorilor. Participarea largă a colectivității la manifestările culturale organizate de cadrele didactice răspîndește pe deplin strădanii acestora.

În sala de lectură a secției de copii de la Biblioteca Centrală din orașul Oradea

Din activitatea organizațiilor sindicale

În sprijinul muncii instructiv-educative

Încă de la începutul anului școlar, organizația sindicală din școala noastră și-a propus drept principal obiectiv al activității sale sprijinirea luptei pentru continuarea ridicării a calității muncii instructiv-educative desfășurate de cadrele didactice în rîndul celor peste 2.000 de elevi de la cursurile de zi și serale. În vederea realizării acestui obiectiv organizația sindicală a alcătuit, sub îndrumarea organizației de partid și în colaborare cu conducerea școlii și cu organizația U.T.M., un plan de măsuri concrete.

Datorită sprijinului dat organizației lecțiilor deschise, de exemplu, acestea și-au atins mai bine scopul, au reușit să fie într-adevăr o cale pentru răspîndirea experienței înaintate. Astfel de lecții cum au fost lecția de istorie cu tema „Războiul fărăneșc sub conducerea lui Gheorghe Doja”, lecția de socialism științific ținută de profesoara Dumitra Popovici sau lecția de limba rusă ținută de profesoara Irada Ioniță au fost pentru cadrele didactice din școala noastră un bun prilej de a culege învățăminte cu privire la felul cum poate fi asigurat conținutul științific al cunoștințelor predate, la diversele modalități de utilizare a materialului didactic, la fixarea cunoștințelor etc.

Activul sindical a ajutat efectiv pe învățător și profesori în soluționarea unor probleme cum ar fi, de exemplu, ridicarea procentului de promovabilitate. Astfel, li s-a recomandat cadrelor didactice să organizeze meditații pe grupe mici la obiectele unde elevii întâlneau greutăți în studiu și s-au

inițiat consfătuiri între profesorii fiecărei clase cu diriginții respectivi pentru organizarea unui front unic pe linia instruirii și educării elevilor.

Una din problemele de care s-a ocupat organizația sindicală din școala noastră a fost și aceea a legăturii dintre familie și școală, mobilizînd cadrele didactice să organizeze luarea consfătuiri cu părinții elevilor pe clase. În aceste consfătuiri s-a analizat atitudinea elevilor față de învățatură și disciplină, necesitatea orientării din timp a acestora către diferite profesii etc.

Toate acțiunile organizate pe linie sindicală au contribuit efectiv la îmbunătățirea muncii instructiv-educative. Fără a ne mulțumi însă cu cele realizate, ne propunem noi măsuri pentru ridicarea nivelului activității noastre. Astfel, procentul de promovați pe primul trimestru al acestui an, deși superior celui din anul trecut, nu ne face pe deplin. Făcînd o analiză aprofundată a posibilităților de care dispunem am constatat că am putea obține rezultate mult mai bune. Aceasta se poate realiza prin mobilizarea cadrelor didactice la o mai temeinică pregătire, la o mai atentă preocupare față de îndrumarea studiului individual al elevilor, față de felul cum își folosesc aceștia timpul liber, prin combaterea unor tendințe de supraîncărcare cît și printr-o legătură mai strînsă cu părinții.

Prof. S. CIOCODEICĂ
președinta sindicatului
de la Școala medie nr. 2
din Ploiești

Lieve ale Școlii tehnice din cadrul Grupului școlar „Filimon Sîrbu” din Capitală efectuînd în laborator analiza materiilor prime

INFORMAȚIE

Biblioteca centrală pedagogică din Capitală s-a mutat la adresa: Intrarea Zalomit nr. 12, raionul 16 Februarie.

Împrumutul de cărți va reîncepe la 1 aprilie a.c. atît pentru cadrele didactice din Capitală, cît și pentru cele din provincie.

Prețuirea muncii

O fată, un copil cu opincute, fiica unor țărani dintr-un sat sărac, pășea cîndva pragul școlii primare și își făurea visuri de viitor. Apoi a venit la rînd regimul silnic de la internatul școlii normale din Galați și, în sfîrșit, diploma de învățătoare. Învățătoare într-un sat, apoi în altul. Suspiciunile unor colegi și ale notabilităților rurale pentru anumite vederi prea „îndrăznețe”, sîrăcia, grija zilei de mîine, insultele, aluziile răutăcioase, mizeria „apostolatului”...

Cînd au fost toate astea?... Ce repede trec anii! Fetița de altădată este acum o bătrînică tînără, cu o înfățișare blîndă, cu părul nins, tăiat scurt și strîns cu grijă în agrafe, cu ochelari încetoși de aburul emoției. Este Bălașa Focșăneanu, directoarea Școlii nr. 121, pe care am întîlnit-o în mijlocul celor adunați să-i serbeze pensionarea.

În jurul ei s-a strîns lume

multă. Sînt numeroși cei care vor să-i spună cu acest prilej cîteva cuvinte de mulțumire, să-și exprime recunoștința. Sînt părinți ai elevilor de astăzi sau ai unora care au terminat școala de mult, tineri și tinere ce nu mai seamănă de loc acelor copii năstrușnici care doar cu cîțiva ani în urmă trebuiau dojeniți pentru cine știe ce năzbitii. Astăzi au devenit oameni în toată firea, care își fac cu cinste datoria, așa cum au învățat încă în anii cînd mai purtau cravatele de pionieri și ghiozdanele de școlari.

Cuvintele pe care le rostesc învățătorii, profesorii, părinții, elevii și foștii elevi evocă și ele trecutul — dar un alt trecut decît acela din vremea „apostolatului”. Anul 1948. Anul reformei învățămîntului și anul în care tovarășa Focșăneanu și-a început munca la Școala nr. 121. De data aceasta nu mai existau nici „notabilitățile” nici suspiciunile, nici disprețul de altă dată pentru munca

dascălilor, ci hotărîrea tradusă în limbajul unei sarcini de partid de a răspunde prin activitatea școlii, prin noua orientare a procesului instructiv-educativ, la exigențele construirii noii societăți. Comunistă Bălașa Focșăneanu a înțeles însemnătatea acestei sarcini, noblețea și frumusețea ei și a pornit cu pasiune la muncă. Au fost, desigur, și greutăți, dar a știut de la început, că singura cale pentru a le înfrînge este munca. An de an, luni și săptămîni de-a rîndul, era prima care sosea în școală. Această muncă pasionată i-a adus din partea partidului, drept răsplată bine meritată, Ordinul Muncii clasa a III-a. Munca în mijlocul colectivului de învățători și profesori se asocia cu o intensă activitate obștească, activitate în urma căreia i s-a făcut cinstea de a fi aleasă în Comitetul național de luptă pentru pace și i s-a decernat diploma de onoare a Consiliului mondial al păcii.

Acum, la sfîrșitul a 36 ani de muncă, se bucură de stîmă și prețuirea cu care o răsplătesc toți cei ce au cunoscut-o. „Colectivul nostru se mîndrește că a avut în mijlocul său astfel de oameni ca tovarășa Focșăneanu”, spunea cu emoție tovarășa Zelia Lateș, secretara organizației de bază din școală. „Comportarea tovarășei directoare — arăta un alt profesor din școală — a constituit un model demn de urmat nu numai pentru elevi, ci și pentru noi, învățătorii și profesorii școlii”.

De nenumărate ori s-a auzit la această sărbătoare cuvîntul „mulțumesc”, „Vă mulțumesc, tovarășă directoare, pentru grija cu care m-ați primit și mi-ați îndrumat pașii în primii mei ani din munca de învățătoare, vă mulțumesc pentru sfaturile pe care mi le-ați dat și pentru pildele pe care mi le-ați oferit” — spunea o tînără învățătoare. „În școala condusă de dv. am primit cravata roșie de pionieri. Și toț în școala aceasta am devenit utemiști. Sîntem promoția 1962, ultima promoție de a că-

rei educație v-ați ocupat în cariera dv. de profesoară. Vă raportăm că toți elevii din această promoție care s-au prezentat la examenul de admitere în școala medie au luat acest examen sîtuîndu-se în fruntea listelor. Vă mulțumim pentru cunoștințele cu care ne-ați înzestrat”.

În cadrul aceleiași festivități, învățătorii și profesorii, elevii și părinții elevilor de la Școala nr. 121 au sărbătorit și pensionarea altor două cadre didactice, tovarășele Maria Orăscu și Eliza Tomescu. Și ele alături de directoarea sub conducerea căreia au muncit, au primit însușite cuvinte de mulțumire, buchete imense de flori, simbol al dragostei și recunoștinței acelora cărora ele și-au dedicat întreaga lor viață, munca de zi cu zi.

Sărbătorirea pensionării a însemnat pentru cele trei tovarășe momente de vie și adîncă emoție, momente în care s-au manifestat din plin stîmă și prețuirea pentru munca lor.

J. OCTAVIAN

În campania agricolă de primăvară

Deși în acest an timpul nefavorabil s-a prelungit mai mult, calendarul lucrărilor agricole anunță sosirea primăverii și cu aceasta reînceperea lucrărilor agricole în câmp. Intrucît lucrările practice pe care le efectuează elevii școlilor sătești în cadrul studierii agriculturii trebuie să țină și ele pasul cu calendarul muncilor agricole, profesorii de specialitate sînt preocupați în această perioadă, cum este și firesc, de organizarea muncii pe teren în campania de primăvară. Iată mai jos cîteva sugestii care le pot veni în ajutor în această privință

În legătură cu studiul solului și cultura plantelor de câmp, îi vom antrena pe elevi, în primul rînd, la lucrările de condiționare a semințelor în vederea semănăturii — vînturare, trierare, selectare (în cazul cînd aceste lucrări nu au fost efectuate pînă acum) precum și la tratarea semințelor, pe cale uscată și umedă.

O atenție deosebită vom acorda la ieșirea din iarnă îngrijirii semănăturilor de toamnă: distrugerea crustei, îngrășarea culturilor, tăvălugirea culturilor descolțate, evacuarea apelor care băltesc etc.

În ceea ce privește însămintările de primăvară, elevii pot participa la lucrările de pregătire a solului cu netezitoarea, cultivatorul și grapa, precum și la semănatul plantelor din epoca I: grîul de primăvară, orzul, ovăzul, mazărea, floarea soarelui, lîntea, inul, trifoiul, lucerna, muștarul, sfecla, năutul, borceagul de primăvară etc. Ei vor avea astfel posibilitatea să cunoască mașinile agricole cu ajutorul cărora se execută lucrările de pregătire a solului și de semănat, să vadă cum se efectuează proba mașinii de semănat pentru diferite culturi, să se familiarizeze cu metodele de semănat și lucrările ce se execută după semănat (grăpățul și eventual tăvălugitul).

Ingrășarea culturilor ne va da prilejul să efectuăm lucrări practice privind pregătirea îngrășămintelor minerale, în vederea aplicării lor înainte de semănat sau o dată cu semănatul.

Nu vor fi neglijate nici lucrările privind îngrijirea pășunilor și fînețelor: grăparea, îngrășarea, distrugerea mușuroaielor și a mărăcinilor etc. Vom continua în același timp lucrările începute în timpul iernii privind iarovizarea cartofilor, cit și plantarea cartofilor, acolo unde mersul vremii o permite.

În sectorul horticulturii vom axa lucrările practice pe continuarea lucrărilor de îngrijire a culturilor în răsadnițe, pe repica-

tul răsadurilor, ca și pe semănarea în câmp a legumelor rezistente la frig, cum sînt mazărea, morcovul, pătrunjelul, păstîrnacul, ridichile de lună, salata, spanacul. Totodată vom efectua lucrări de plantare a arpagicului, a semincilor de varză, ceapă, rădăcinoase etc.

În sectorul pomicol, în această perioadă se pot efectua lucrări curente în livezile de pomi, tăieri de formare a coroanei, de corecție și de regenerare, lucrări de combatere a bolilor și dăunătorilor, de aplicare a îngrășămintelor, de completare a golurilor etc. În cazul cînd la gospodăria agricolă colectivă sau la gospodăria agricolă de stat din localitate se înființează o nouă plantație de pomi roșitori, vom participa cu elevii la lucrările de parcelare, pichețare, la săpatul gropilor etc. În pepinieră se pot efectua lucrări cum sînt semănatul în școala de puieți portaltoi, lucrări de pregătire a terenului și de plantare a puieților, precum și lucrări de îngrijire în cîmpurile I, II și III ale pepinierii.

O atenție deosebită vom acorda lucrărilor de întîrziere a înfloritului pomilor fructiferi, de preîntîmpinare a efectelor dăunătoare ale brumei folosind grămezi de gunoi pentru producerea fumului.

În ceea ce privește viticultura, putem efectua cu elevii lucrări de dezgropare, de tăiere și de cercuire a viței de vie, lucrări de completare a golurilor, de revizuire a spalierilor și aracilor, de aplicare a îngrășămintelor. De asemenea, elevii pot participa la lucrările de înființare a viilor noi, dacă se oferă un asemenea prilej.

În domeniul zootehniei vom putea prezenta, în cazul în care nu am făcut aceasta pînă în prezent, sectoarele de creștere a animalelor de producție și de muncă (grajdurile, programul de lucru, îngrijirea, hrănirea etc.). Vom efectua, de asemenea, lucrări de primăvară în stupină, precum și lucrări practice privind incubajia ouălor de păsări domestice, de creștere a puilor, de hrănire și îngrijire a puilor și păsărilor.

De bună seamă, se impune să fundamentăm fiecare lucrare practică pe cunoștințele teoretice care stau la baza efectuării ei, așa încît elevii să dobîndească nu simple deprinderi meșteșugărești, ci deprinderi întemeiate pe știința agrotehnică înaintată.

Conf. univ. GH. CHIRIAC
șeful catedrei
de practică în producție
de la Institutul agronomic
„N. Bălcescu“

ÎN LABORATOR

La Școala de 8 ani din Oinac, raionul Giurgiu, s-a amenajat un nou laborator de agricultură, menit să contribuie la însușirea și consolidarea cunoștințelor predate.

Laboratorul este înzestrat cu numeroase materiale necesare pregătirii lecțiilor de agricultură. Astfel, cu sprijinul gospodăriei agricole colective din localitate și prin antrenarea elevilor au fost alcătuite colecții cuprinzînd diferite structuri de sol, colecții de îngrășăminte, colecții de semințe, legume și fructe conservate în formalină etc. De asemenea, au fost lucrate planșe reprezentînd diferite sisteme de altoire, sta-

diile de dezvoltare ale fluturelui de mătase ș.a.

Pe baza materialului didactic existent în laboratorul de agricultură s-au ținut aici, în zilele nefavorabile ieșirii pe teren, o serie de lecții practice interesante referitoare la studierea solului, a plantelor de cultură, a horticulturii etc. Tot aici elevii clasei a VI-a au efectuat lucrările de confecționare a unei răsadnițe.

Legînd permanent predarea teoriei de practică, profesorii de specialitate de la Școala de 8 ani din Oinac îi înarmează pe elevi cu temeinice cunoștințe agricole.

EMIL NESTIAN
Oinac-Giurgiu

Cum confecționăm răsadnițele

Agricultura este prin natura ei o disciplină cu caracter practic. Buna ei însușire de către elevi cere ca profesorul de specialitate să știe să îndeplinească o serie de lucrări practice, să poată confecționa diferite materiale didactice etc., așa încît să predea elevilor cunoștințe strîns legate de producția agricolă. În munca mea de predare a agriculturii mă străduiesc să îndeplinesc cit mai bine aceste cerințe.

De curînd, de pildă, m-am ocupat de îndrumarea elevilor în ceea ce privește confecționarea răsadnițelor — lucrare care ocupă un loc important în studiul legumiculturii. Le-am arătat astfel că, după stabilirea locului potrivit pentru răsadniță — ferit de vînt, dar expus razelor solare — primul pas pe care trebuie să-l facem (indiferent dacă răsadnița este îngropată sau la nivelul solului) este acela de a o asigura împotriva celui mai periculos dăunător al răsadului: coropișnița. În afara metodelor de combatere indicate în manual, s-a dovedit deosebit de eficientă folosirea sacilor de hîrtie imbițați cu petrol. Căptușind cu asemenea saci toată suprafața pe care se așează bălegarul, asigurăm o bună protecție împotriva coropișniței.

Am trecut apoi la formarea patului de bălegar, folosind o cantitate corespunzătoare de bălegar de cal nefermentat. Am explicat elevilor că, pentru a se încinge, bălegarul are nevoie de

aer și ei au înțeles astfel de ce trebuie să așteptăm cu bătătorirea lui pînă atinge o temperatură de 20—25°C. Dimensiunile patului de bălegar au depășit dimensiunile răsadniței, în fiecare parte, cu cîte 20—25 cm. Bălegarul a fost bătătorit, deoarece numai în acest fel căldura produsă prin fermentarea bălegarului se păstrează un timp mai îndelungat. Am arătat în continuare că bălegarul trebuie așezat uniform, pentru ca patul să fie neted. A urmat cernirea suprafeței de bălegar cu cenușe de lemn din care s-a format un strat de 0,5 cm grosime. Am explicat elevilor că scopul acestei operațiuni este de a împiedica apariția ciupercilor de răsadniță.

Intrucît cadrele de răsadniță trebuie utilizate în mod repetat, am căutat să le confecționăm în așa fel încît să fie demontabile și să poată fi depozitate într-un spațiu restrîns. Am folosit la construcție scinduri de 5 cm grosime și am respectat dimensiunile STAS: lungime — 400 cm, lățime — 150 cm (fig. 1). Am explicat elevilor de ce este indicată tăietura în formă de dinte de lup a laturii lungi (pentru a nu se lăsa să iasă latura scurtă) precum și faptul că este bine să fixăm pe latura scurtă cîrlige de fier care previn deplasarea în afară a laturii lungi. Le-am arătat totodată că, pentru evitarea deformării răsadniței, cadrul trebuie legat. Această operație s-a executat în felul următor: laturile longitudinale ale cadrului au fost crestate la distanțele de 97—103, 197—203 și 297—303 cm de la capăt, adîncimea creștăturii fiind stabilită în funcție de grosimea șipcii de legătură. Au fost confecționate deci trei șipci cu lungimea de 150 cm, lățimea de 6 cm. La rîndul lor cercevelele au lungimea de 150 cm și lățimea de 100 cm, iar cadrele cercevelor au dimensiunile de 5x6 cm. Forma cadrelor este arătată în fig. 2, iar îmbinarea lor în fig. 3. Șipcile interioare, în număr de 3, au lungimea de 150 cm și respectiv 5x5 cm. Din lungimea de 150 cm au fost lăsate la ambele capete cîte 5 cm pentru formarea cepurilor. (fig. 4). Pentru cele patru cercevele construim 12 șipci ale căror cepuri se prezintă așa cum se vede în fig. 5.

Geamurile au lățimea de 21 cm. Într-o cercevea intră patru rînduri de geamuri. Așezarea lor începe din partea sudică a răsadniței unde aceasta are o înclinație pentru scurgerea precipitațiilor.

Geamurile sînt suprapuse pe fișii de cîte circa 3 cm. Pentru ca ploaia să nu pătrundă în îmbinările cercevelor, în partea sudică a acestora am tăiat o scobitură pentru scurgerea apei. Adîncimea scobiturii este la același nivel cu suprafața geamului. Cercevelele au fost întărite cu colțari de fier și pentru a putea fi manevrate mai ușor, au fost prevăzute cu minere.

Cînd răsadnița a fost gata, am pregătit cu elevii pămîntul necesar. Am folosit în acest scop un amestec de 1/3 pămînt, 1/3 mranită, 1/3 nisip. Acest amestec a fost ciuruit și așezat pe bălegar într-un strat de circa 15—18 cm grosime. Cadrul răsadniței avînd o înălțime de cel puțin 30 cm, în prima perioadă spațiul dintre suprafața pămîntului și geamuri este suficient pentru dezvoltarea răsadurilor. Elevii și-au dat seama că, atunci cînd răsadurile vor atinge înălțimea de 15 cm, spațiul necesar va fi asigurat prin ridicarea răsadniței.

După pregătirea pămîntului și după încălzirea lui au răsărit semințe de buruiană. Am amestecat pămîntul, am scos buruienile iar apoi am semănat semințele de răsăd în rînduri, explicînd elevilor că în acest fel lucrările de îngrijire se efectuează mai ușor. Am format cu o șipcă rîndurile și am așezat aici semințele, prin apăsarea șipcii la o distanță de 3—4 cm.

Acum elevii îngrijesc cu atenție răsadurile. Pentru a nu scoate cercevelele și pentru a evita răcirea inutilă a patului de bălegar, în timpul udatului se scoate totdeauna numai o singură cercevea. Acest lucru este posibil pentru că în partea dinspre nord a cadrului de răsadniță este bătută o scîndură care împiedică alunecarea geamului.

Participînd la lucrările de confecționare a răsadniței și la îngrijirea răsadurilor elevii dobîndesc importante deprinderi practice, pregătindu-se pentru viitoarea lor muncă în agricultură. Ca ori și ce operație cu caracter practic agricol această muncă de confecționare a răsadnițelor are sarcina să-i atragă pe elevi, ca pe baza studiului teoretic, să-și formeze priceperi și deprinderi practice.

Prof. PAL HASZMAN
Cernatul de Jos,
raionul T. Secuiesc

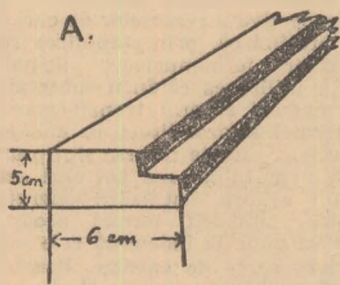

Figura 1

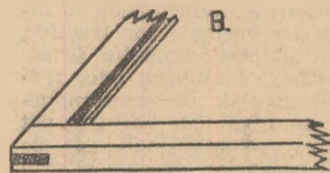

Figura 2

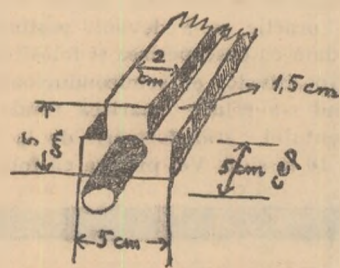

Figura 3

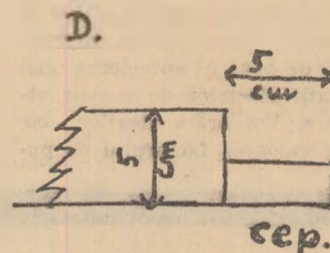

Figura 4

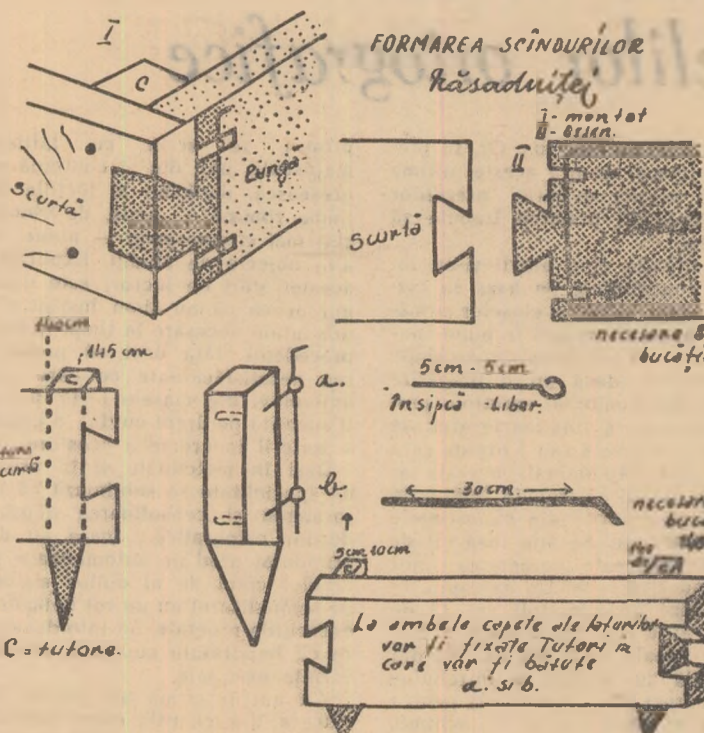

Figura 5

Legătura strânsă cu practica în predarea temei „Electromagnetismul“

În lumina progreselor înregistrate de știință și tehnică, predarea lecțiilor din tema „Electromagnetismul“ prevăzută în programa de fizică a clasei a X-a, impune lărgirea sferei cunoștințelor cu elemente legate strâns de perfecționarea proceselor de producție.

Iată câteva probleme mai importante de care îmi propun să țin seama în predarea acestei teme

Cu prilejul studierii cunoștințelor despre cimpul magnetic voi sublinia larg, pe baza exemplelor, importanța acestuia pentru defectoscopie, adică pentru detectarea defectelor existente la piesele obținute prin turnare. Arătând că în defectoscopie se utilizează o serie întreagă de metode, voi sublinia avantajele utilizării defectoscopiilor electromagnetice și voi prezenta, cu ajutorul unei schițe, principiul de construcție al acestora. Astfel le voi arăta elevilor că piesa de controlat este așezată într-un cimp magnetic puternic, peste care se presară pilitură de fier foarte fină, uneori amestecată cu praf de aluminiu, care pune în evidență liniile de forță magnetică, ce au o desime maximă în spațiul ocupat de metal. Elevii își vor da astfel seama că dacă în spectrul magnetic apar porțiuni ocolite de liniile de forță, înseamnă că în interiorul piesei respective există fisuri.

Predarea cunoștințelor despre electromagnetism ne îngăduie să-i familiarizăm pe elevi și cu unele noțiuni privind comanda de la distanță a mașinilor și mecanismelor. În această privință voi porni de la forma cea mai simplă de comandă — locală sau directă (aprirea becului de la întrerupător). Descriind efectuarea comenzilor de la tabloul de distribuție al fabricilor, uzinelor, șantiierelor, voi insista asupra contactorului, arătând rolul lui ca element intermediar între circuitul de comandă și circuitul de execuție. O atenție deosebită voi acorda releului electromagnetice, element nelipsit din orice dispozitiv automat sau telemecanic, și folosii adesea pentru comanda de la distanță și comanda automată. Cred că unul dintre exemplele cele mai ilustrative în această direcție pentru elevi îl constituie releele electromagnetice de la nodurile de cale ferată, care aprind și sting luminile de semnalizare ale semafoarelor și pun în

funcțiune dispozitivele pentru dirijarea trenurilor.

O altă aplicație deosebit de importantă a cunoștințelor de electromagnetism sînt aparatele de măsură și control, nelipsite de la pupitrele de comandă ale fabricilor și uzinelor unde s-a extins automatizarea. Voi arăta elevilor că principiul de construcție a acestor aparate se bazează pe transformarea diferitelor mărimi — temperatură, presiune, viscozitate, umiditate etc. în mărimi electrice, permițînd astfel măsurarea lor cu ajutorul unor dispozitive numite traductoare. Voi preciza că la baza construcției traductoarelor stă vibrația unuia din parametrii lui electrici în funcție de mărimea măsurată de exemplu, variația rezistenței electrice în funcție de temperatură — și voi arăta că un circuit electric leagă traductorul de aparatul electric de măsurat — a cărui scală este gradată în unități ale mărimii neelectrice măsurate. Aceasta va da elevilor posibilitatea să înțeleagă că datorită acestor caracteristici constructive, traductoarele permit controlul unor procese tehnologice de la distanță sau în condiții în care omul nu poate interveni direct, cum este, de pildă, cazul controlului temperaturii din interiorul unui cuptor de turnare a metalelor. Voi arăta apoi că sensibilitatea la înregistrarea temperaturii a fost îmbunătățită simțitor prin folosirea rezistențelor termice cu semiconductoare, a căror conductivitate electrică crește o dată cu temperatura. Voi pune apoi în evidență gama largă de utilizări a traductorilor, în diferitele lor variante constructive, fiecare adaptată scopului urmărit. Astfel, cu ajutorul unor traductori speciali cu semiconductoare din titanat de bariu se pot măsura presiunile înalte de pe fundul oceanelor, precum și presiunile foarte joase din spațiul cosmic.

Aplicații deosebit de largi în tehnică, în producție are formula $P = U \cdot I \cdot \cos \varphi$, care determină puterea activă în circuitul de curent alternativ cu inductanță și rezistență. $\cos \varphi$, factorul de putere, care reprezintă în formulă raportul dintre puterea activă și cea totală, constituie o caracteristică de bază în aprecierea unei instalații electrice de curent alternativ. Voi arăta elevilor că, cu cât valoarea factorului de pu-

tere este mai apropiată de unitate, cu atât instalația electrică respectivă funcționează mai economic. Subliniind apoi că, deoarece din punct de vedere practic nu este posibilă înlăturarea reacțanțelor inductive din circuitul electric, pentru mărirea continuă a factorului de putere este necesar să se elimine pierderile inutile și să se asigure funcționarea receptoarelor numai la puterea lor nominală.

Trecînd la studiul motoarelor electrice de curent continuu, mă voi opri la tensiunea contraelectromotoare, căci fără cunoașterea acesteia elevii nu-și pot explica științific rolul reostatului la pornirea motoarelor electrice cu putere mare. Le voi arăta astfel că tensiunea contraelectromotoare, care tinde să micșoreze valoarea curentului de alimentare, este cu atât mai mică cu cât sarcina motorului este mai mare, deci dintr-un anumit punct de vedere motorul se comportă ca o rezistență care se micșorează pe măsură ce crește sarcina. După aceste explicații prealabile elevii vor înțelege ușor că tensiunea contraelectromotoare scăzînd foarte mult, curentul de alimentare atinge valori nepermise în inductiv, ceea ce ar determina arderea și deci scoaterea din funcțiune a motorului. El își vor da astfel seama de rolul reostatelor, care fac ca valoarea curentului de alimentare să crească progresiv pînă la viteza de regim, cînd tensiunea contraelectromotoare a atîns valoarea necesară.

Vorbînd despre utilizarea în perspectivă a resurselor de curent și arătînd că, prin stăpînirea reacțiilor termonucleare dirijate prin utilizarea căldurii subterane a magmei și prin transformarea energiei solare direct în energie electrică, aceste resurse sînt practic inepuizabile, mă voi opri mai mult asupra utilizării energiei solare, întrucît tocmai aceasta ne va pune la îndemînă cele mai uriașe surse de energie. Prezentînd problema din punct de vedere istoric, voi arăta că transformarea directă a energiei solare în energie electrică este un fenomen cunoscut încă din a doua jumătate a secolului trecut, dar că practic ea a devenit posibilă o dată cu descoperirea și folosirea dispozitivelor cu semiconductoare cînd s-a reușit mărirea randamentului transformării de la 1 la 10 la sută. Voi preciza că foto-

dioda din siliciu sau celula de baterie solară realizează, sub acțiunea razelor de lumină, fenomenul de absorbție a energiei fotonilor, adică o joncțiune p-n, care are drept urmare apariția unei tensiuni electrice. Le voi face cunoscut elevilor faptul că astăzi s-a depășit stadiul simplelor experiențe de laborator și că bateriile solare, formate din mai multe fotoelemente legate în paralel, se folosesc în practică în alimentarea radioreceptoarelor cu transistori, la instalațiile telefonice, la realizarea exponometrelor de la aparatele moderne de fotografiat și filmat, la alimentarea aparatelor de radioemisie de pe sateliții artificiali și navele cosmice etc. De asemenea, le voi arăta că helioelectrostațiile de capacitate mare vor servi în curînd la electricarea satelor, șantiierelor și construcțiilor situate în ținuturile izolate și le voi vorbi despre proiectul savantului sovietic B. A. Baum privind construirea pe muntele Ararat, în Armenia, a unei helioelectrostații care urmează să producă zilnic 2,2 milioane kwh.

La lecția „Problemele electrificării“ voi insista asupra căilor de creștere a producției de energie electrică în așa fel încît să fie satisfăcute necesitățile tuturor ramurilor economiei și să se asigure mecanizarea și automatizarea proceselor de producție. După ce voi aminti cifrele care ilustrează creșterea producției de energie electrică în țara noastră în anii șesenalului, precum și în cadrul programului economic de perspectivă, voi evidenția că, în prezent, se folosesc tot mai mult grupuri electrogene de puteri unitare mari — de 100.000 și 200.000 kw în turbine de condensatie, de 50.000 kw în turbine de termoficare — cu ajutorul cărora se obțin economii importante de investiții și se reduce consumul specific de combustibil, ceea ce duce la reducerea prețului de cost al energiei electrice produse.

În încheierea lecției voi recomanda elevilor, pentru lărgirea orizontului lor de cunoștințe în domeniul electrodinamicii, unele materiale accesibile care se găsesc în bibliotecă și librării, cum sînt, de pildă „Electrificarea țării, cauza întregului popor“ de M. Constantin sau „Utilizarea energiei electrice“ de N. V. Botan, care pot completa cu succes cunoștințele transmise la lecții.

Prof. CONST. BARON
Școala medie din Giurgiu

Pregătirea temelor

Pentru a-i ajuta pe părinți în ceea ce privește supravegherea fiului lor teme, ca și în vederea consolidării deprinderilor de scriere îngrijită și corectă a elevilor, la școala din satul Miniș, raionul Lipova, s-a luat măsura ca periodic, la ședințele cu părinții și la lectoratul pedagogic, să se prezinte și caietele de teme pentru acasă, de caligrafie etc. ale elevilor.

Expunerea acestor lucrări, analiza lor comparativă au avut un mare efect. Părinții au putut să cunoască mai bine cerințele pentru formarea deprinderilor de scriere corectă, ordonată și îngrijită și au început să supravegheze mai atent munca independentă a elevilor.

Efectul acestei măsuri s-a vădit imediat, căci elevii își pregătesc acum mai atent temele date pentru acasă.

Prof. ROMULUS
ȘICLOVAN

Com. Ghioroc,
raionul Lipova

Efectuarea temelor la desen este adesea pasionantă și relevă talente deosebite.

Unele cauze ale greșelilor ortografice

Se știe că bazele formării deprinderilor de scriere corectă se pun încă din primii ani de învățămînt, în școala de 8 ani. Dacă unii elevi care intră în școala medie nu au cunoștințe și deprinderi trainice de ortografie, aceasta se datorește însușirii mecanice a cunoștințelor pragmatice și gramaticale în clasele I—IV ca și teoretizării excesive a lecțiilor de gramatică în clasele V—VII, unde se dau uneori o importanță prea mare regulilor, definițiilor sau analizelor și se neglijează aplicațiile practice, pierzîndu-se din vedere un lucru elementar — și anume acela că gramatica este un mijloc de cultivare a limbii și nu un scop în sine.

Dacă, bunăoară, un elev din clasa a VI-a știe ce este apozitia dezvoltată, o recunoaște cu ușurință în context și poate da exemple în acest sens, este, desigur, un lucru bun. Dacă însă același elev, atunci cînd folosește în scris, între părțile unei propoziții, o apozitie dezvoltată, nu o pune între virgule, este, neîndoind, o greșeală și, în același timp, o confirmare a

celor relatate mai sus. Or, în predare, tocmai asupra acestei ultime laturi, asupra evitării greșelilor prin aplicații practice trebuie să stăruim.

În situația cînd elevii și-au însușit cunoștințele de bază în clasele I—IV, materia claselor următoare poate fi predată în bune condiții și cu rezultate remarcabile. Dimpotrivă, dacă au o pregătire slabă sau mediocră, cerințele programei școlare sînt foarte greu de realizat în cele 4 sau 5 ore de care dispunem săptămînal, aceasta și pentru faptul că trebuie înlăturate mai întîi golurile din cunoștințele lor anterioare. Se știe însă că de anevoioasă este corectarea unor deprinderi greșite. Un exemplu. În șase luni de zile, toți cei 42 de elevi ai uneia din clasele a II-a de la Școala de 8 ani nr. 171 din Capitală au învățat să întrebunțeze corect litera majusculă pentru situațiile accesibile lor. În schimb, la clasele a VI-a și a VII-a mai întîlnești din cînd în cînd câte o surpriză. Deși li s-a arătat elevilor din aceste clase nu o dată, ci de nenumărate ori, că numele

proprii se scriu cu inițială majusculă, unii din ei continuă să greșească, dacă nu la lecțiile de limba română — unde, de obicei, sînt mai circumspecți — atunci la alte obiecte de studiu. Explicația acestei stări de lucruri este desigur aceea că nu și-au însușit cunoștințele necesare la timp, în anii precedenți. Iată deci că pregătirea nesatisfăcătoare cu care vin unii elevi din clasele I—IV poate fi socotită pe drept cuvînt o cauză a scrierii incorecte a acestora.

Deși în metodicile și în presa de specialitate se subliniază că în formarea și consolidarea deprinderilor ortografice (care au un pronunțat grad de automatizare la nivelul celui de al doilea sistem de semnalizare) au un rol hotărîtor exercițiile repetate, nu întotdeauna se dă importanța cuvenită acestei cerințe esențiale.

Cu ani în urmă am predat la clasa a V-a, cu titlu experimental, punctuația vocativului. Pentru a verifica în ce măsură și-au însușit elevii cunoștințele respective le-am dat, în partea finală a lecției, o scurtă dictare de control.

Rezultatele au fost foarte bune. Repetarea sondajului în trimestrele următoare a scos însă la iveală unele lipsuri în cunoștințele elevilor. Înseamnă că deprinderile ortografice nu se pot forma numai într-o singură lecție, oricît de reușită ar fi aceasta. Sînt necesare exerciții repetate, variate și atractive, de-a lungul tuturor anilor de școlaritate. Socotesc, așadar, că lipsa unor preocupări susținute în această direcție contribuie la menținerea unei scrieri nesatisfăcătoare. În ce mă privește, în funcție de nevoile fiecărei clase, creez momente ortografice chiar și în cadrul lecțiilor de lectură literară.

O altă cauză rezidă în neorganizarea unui front comun activ al tuturor cadrelor didactice în vederea înlăturării greșelilor de ortografie și punctuație ale elevilor. Din cele aproximativ 30 de ore de studiu — cite are o clasă săptămînal — profesorului de română îi revin 4 sau 5 ore. Or, elevii scriu și la celelalte obiecte de învățămînt unde, de asemenea, trebuie controlați și îndrumați. A lăsa totul numai pe seama profesorului de limba română înseamnă a nu depăși impasul actual.

O înrîurire negativă o exercită și greșelile ortografice de la televiziune, cinematografe, edituri, firme comerciale etc. Dacă elevii aud și văd cuvinte în forme nerecomandabile (vroiam, trimete, să aibe, să iese, grije, eșire, ghiată etc.) e firesc să rămînă nedumeriți;

influențele contradictorii la care sînt supuși analizatorii lor video-auditivi au consecințe dăunătoare. Citeodată înșiși profesorii trebuie să consulte îndreptare pentru a-și lămurii inconsecvențele ortografice din presă. Deși corect trebuie să scriem „Anul nou“, „Palatul pionierilor“, „intrajutorare“, am văzut scris nu de puține ori „Anul Nou“, „Palatul Pionierilor“, „intrajutorare“. Exemplele de acest gen sînt destul de numeroase și ele prejudiciază efortul colectiv de cultivare a limbii.

Firește că enumerarea acestor cauze nu are și nu poate avea un caracter exhaustiv. Lipsurile existente încă în unele manuale, nerespectarea normelor ortografice de către toate cadrele didactice, necorectarea sau corectarea superficială a caietelor de lucrări scrise, promovarea cu ușurință a elevilor slabi în clasele următoare etc. sînt de asemenea cauze care, alături de cele sus-amintite, contribuie la menținerea greșelilor de ortografie ale elevilor.

Aceste cauze pot și trebuie să fie înlăturate. Este de datoria noastră, a învățătorilor și profesorilor să valorificăm la un nivel superior facultățile intelectuale ale elevilor, astfel încît problema exprimării scrise — dificilă și complexă prin natura ei — să-și găsească o rezolvare deplină.

Prof. VASILE AL. VELICAN
Școala de 8 ani nr. 171
București

Introducerea noțiunii de funcție

II

Studiind definiția funcției, elevii își dau seama de faptul că, pentru ca o funcție să fie bine determinată trebuie date trei elemente: mulțimea de definiție, mulțimea în care funcția ia valori și procedeul de corespondență. Ei înțeleg că, dacă cel puțin unul din aceste elemente este diferit, atunci avem funcții diferite pe care le notăm cu litere diferite.

Trebuie să arătăm însă de la început elevilor că în școala medie nu se studiază decât unele funcții în care mulțimea de definiție este o mulțime de numere reale, ale cărei valori aparțin unei mulțimi tot de numere reale, numite funcții reale de o variabilă reală. Ei trebuie să înțeleagă că în unele cazuri mulțimea de definiție poate fi totalitatea numerelor reale, iar în alte cazuri o submulțime de numere reale cuprinse într-un interval dat sau într-o reuniune de intervale.

Aici se pot da unele exemple de felul următor:

$$\begin{aligned} f(x) &= 2x \\ f(x) &= 3x + 5 \\ f(x) &= 2x^2 - 5x + 4 \\ f(x) &= \frac{5x - 3}{x^2 + 1} \end{aligned}$$

Aceste funcții sînt definite pe mulțimea tuturor numerelor reale, pentru că operațiile pe care trebuie să le facem cu numărul real x au sens și conduc la numere reale.

În ceea ce privește funcția

$$f(x) = \sqrt{x}$$

aceasta este definită pe mulțimea numerelor pozitive

$$x \in (0, +\infty)$$

pentru că rădăcina pătrată dintr-un număr strict negativ nu este un număr real.

La rîndul ei, funcția

$$f(x) = \frac{3x + 2}{x - 1}$$

este definită pe mulțimea numerelor reale, în afara numărului $x=1$, căci pentru $x=1$ obținem

operație care nu are sens.

Exemplele pot fi foarte variate și este bine să revenim asupra lor ori de câte ori predăm un nou capitol al algebrei.

Foarte instructive sînt și exemplele de felul următor: funcțiile

$$f(x) = \sqrt{x^2} \text{ și } g(x) = \sqrt{x}$$

nu sînt egale, pentru că $f(x)$ este definită pe mulțimea numerelor reale, iar $g(x)$ numai pe mulțimea numerelor pozitive. Acest exemplu este foarte important, pentru că mulți elevi sînt tentați să scrie egalitatea

$$\sqrt{x^2} = \sqrt{x}$$

aplicînd în mod mecanic regulile învățate la simplificarea radicalilor aritmetici.

Elevilor li s-ar putea părea că funcțiile

$$f(x) = x \text{ și } g(x) = \sqrt{x^2}$$

sînt identice dacă ne referim numai la domeniul de definiție, care este pentru amîndouă mulțimea numerelor reale. Dar dacă îi îndrumăm să cerceteze mulțimea în care ele iau valori, constatăm că $f(x)$ ia valori în mulțimea numerelor reale, iar $g(x)$ numai în mulțimea numerelor pozitive, deci $f(x)$ și $g(x)$ nu sînt egale. De aici elevii învață că:

$$x = \begin{cases} -\sqrt{x^2} & \text{pentru } x < 0 \\ +\sqrt{x^2} & \text{pentru } x \geq 0 \end{cases}$$

Se mai pot da încă multe exemple de acest fel, care, folosite de profesor la studierea diferitelor capitole din algebră, consolidează

și adîncesc cunoștințele elevilor, determinîndu-i să fie atenți atunci cînd fac diferite transformări numite identice, deși de multe ori nu ajung la expresii identice.

Procedînd astfel în introducerea noțiunii de funcție, am căutat să-i ajutăm pe elevi să înțeleagă că această noțiune a izvorît din practică și apoi, prin generalizare și abstractizare, a devenit o noțiune matematică de cea mai mare importanță. Considerînd cazuri de funcții concrete, pe care le-au întîlnit în fizică sau chimie, elevii au înțeles că matematica, făcînd abstracție de elementele fizice ale acestora, le-a dat o mare generalizare, care permite folosirea lor în cele mai variate cazuri concrete.

Așa, de exemplu, la clasa a VIII-a am folosit exemple de funcții întîlnite la studiul fizicii în această clasă:

$$s = vt + s_0 \text{ sau } l = l_0 (1 + \alpha t)$$

în care procedeul de corespondență este dat printr-o formulă de forma $f(x) = ax + b$. Astfel am ajuns la necesitatea de a studia funcția de gradul I, studiu ce poate fi apoi aplicat la ori ce caz concret în care dependența se exprimă printr-o astfel de formulă.

La clasa a IX-a, pornind de la funcțiile:

$$s = \frac{1}{2} gt^2$$

$$s = \frac{1}{2} gt^2 + v_0 t$$

$$s = \frac{1}{2} gt^2 + v_0 t + s_0$$

$$S = \pi R^2$$

$$E = \frac{m}{2} v^2$$

am ajuns la necesitatea studierii funcției de gradul II,

$$y = ax^2 + bx + c$$

Elevii și-au dat astfel seama că, studiînd această funcție, matematică le dă instrumentul de cercetare pentru toate funcțiile particulare enunțate mai sus.

O problemă foarte importantă în legătură cu introducerea noțiunii de funcție este aceea a graficului unei funcții și a citirii acestui grafic. Experiența dovedește că mulți elevi, deși știu să facă graficul unei funcții, îl execută în mod mecanic, fără să-și dea seama în adîncime de legătura care există între ecuația $y=f(x)$ și curba care este graficul funcției $f(x)$. Or, această legătură a fost una din ideile cele mai strălucite introduse în matematică (în a doua jumătate a secolului XVII) și a contribuit în largă măsură la dezvoltarea acestei științe. Elevii trebuie să-și dea seama că instrumentul prin care se realizează legătura este sistemul de coordonate cartezian. Apoi trebuie să-i ajutăm să înțeleagă clar ce este graficul unei funcții, să vadă că el este format din mulțimea tuturor punctelor, din plan ale căror coordonate, x și y , verifică ecuația $y=f(x)$ și în afara punctelor de pe grafic nu mai există nici un alt punct ale cărui coordonate să verifice această ecuație și, reciproc, ori ce pereche de numere x și y care verifică ecuația $y=f(x)$ constituie coordonatele unui punct care se află pe grafic. În acest sens, făcînd legătura cu geometria, putem spune elevilor că graficul unei funcții este locul geometric al punctelor ale căror coordonate verifică ecuația $y=f(x)$.

Trebuie să atragem atenția elevilor că mulțimea punctelor de coordonate (x, y) — care este graficul funcției — trebuie să conțină neapărat toate punctele care se obțin din x toate valorile din mulțimea de definiție și că nu există două sau mai multe puncte care să aibă aceeași abscisă x .

Astfel, elevii nu vor rămîne cu ideea că graficul unei funcții este un scop în sine, ci își vor da seama că el ne permite să urmărim mai ușor și mai repede variația unei mărimi pe această imagine grafică, iar uneori ne dă chiar posibilitatea să descoperim proprietăți noi.

Prof. Z. BOGDANOF
Școala medie nr. 1 „N. Bălcescu”
București

Activitate metodică eficientă

Cadrele didactice de la Școala medie nr. 1 din Timișoara, îndrumate de organizația de partid, pun un accent deosebit pe activitatea metodică.

Așa, de exemplu, comisia metodică a profesorilor de limba română și de istorie a discutat recent tema „Educația elevilor în spiritul patriotismului socialist la orele de compunere”, a organizat o serie de lecții deschise etc.

În același timp, comisia se preocupă de organizarea unor acțiuni în care sînt cuprinși elevii. Astfel, pentru a contribui la adîncirea cunoștințelor căpătate de elevi în cadrul lecțiilor, ea și pentru a asigura folosirea justă a timpului lor liber, membrii comisiei au organizat pentru ei seri literare, excursii, vizite la muzee și plimbări pentru cunoașterea orașului. Toate acestea contribuie la lărgirea orizontului elevilor, la sporirea spiritului lor colectivist, la întărirea dragostei lor de patrie.

Prof. EMERIC CSOMOS
Timișoara

Și colectivul Școlii medii „Avram Iancu” din Brad manifestă o preocupare permanentă pentru asigurarea u-

nui conținut bogat al lecțiilor, pentru continua îmbunătățire a metodelor de predare.

Iată, bunăoară, câteva aspecte din activitatea comisiei de științe naturale și geografie. Alături de lecții deschise, de referate și discuții pentru a-i stimula pe profesori să țină pasul, în lecțiile lor, cu cele mai noi cuceriri ale științei, comisia organizează cu regularitate și scurte informări științifice, folosind în acest scop consultarea publicațiilor de specialitate. De pildă, la ședința din februarie a.c. au fost expuse recenzii asupra unor lucrări și s-au prezentat cărțile „Africa azi” de I. V. Milovanov, „Oameni și munți” de E. Simonov, „Spania de azi” etc.

Adesea se discută în comisia metodică și probleme pedagogice cum ar fi, de pildă, tratarea individuală a elevilor rămași în urmă la învățătură.

Acestea sînt numai câteva din multiplele forme prin care cadrele didactice de la Școala medie „Avram Iancu” din Brad caută să asigure un nivel ridicat muncii lor instructiv-educative.

Prof. C. RUSU
Brad

Elevii Școlii medii de artă plastică din București la ora de desen după model

Sugestii pentru orele de desen cu temă

Programa școlară de desen prevede la toate clasele predarea desenului cu temă, capitol de o deosebită importanță, căci ajută la dezvoltarea imaginației, fanteziei, gândirii, judecării, memoriei vizuale și, bineînțeles, a gustului pentru frumos al elevilor. În același timp, desenul cu temă fixează cunoștințele și deprinderile însușite la orele de desen după natură și de desen decorativ în legătură cu reprezentarea formei, a culorii, a spațiului și dezvoltă spiritul creator al elevilor.

În predarea desenului cu temă folosim metode și procedee specifice, diferite de cele folosite în orele de desen după natură și decorativ. Aceste deosebiri decurg din însesi caracteristicile desenului cu temă. Una din ele este aceea că în timpul efectuării desenului, modelele în general nu se găsesc în fața copiilor. De aici rezultă necesitatea ca profesorul să se bazeze în mare măsură pe observațiile proprii ale copiilor, pe memoria lor vizuală, pe imaginația lor spațială, pe fantezie. Mai rezultă și necesitatea ca profesorul să ajute pe elevi să observe atent fenomenele tipice din viață, să distingă mișcările și expresiile tipice pentru ea, pe baza bagajului de cunoștințe acumulate, să poată selecționa datele, elementele care pot contribui cel mai bine la exprimarea temei.

Cîteva procedee pe care le-am folosit în predarea desenului după temă.

În clasele II, III și IV, unde se impun teme simple, luate din viața copiilor, din școală putem alege de pildă tema „Copii în fața gazetei de perete”. Îi îndemnăm pe elevi ca în prealabil să observe un grup de copii în fața gazetei de perete — poziția lor, depărtarea lor față de perete — înălțimea gazetei, forma și culoarea peretelui, a gazetei etc. Este indicat ca la începutul unei asemenea ore să reîmprospătăm cele ce au observat copiii la îndemnul nostru, precizînd că din perete și coridor nu vor desena decât locul unde se găsește gazeta de perete. Pe urmă întrebăm ce formă are peretele și stabilim împreună că are o formă plană dreptunghiulară. Apoi, pe o coală de hîrtie — de formatul planșei de desen — pusă pe tablă, fixăm forma peretelui aplicînd o bucată de hîrtie de altă culoare. Stabilim după aceasta, tot cu ajutorul întrebărilor, locul unde stăteau copiii pe coridor și aplicăm o fișe de hîrtie care reprezintă coridorul. Menționăm că la intersecția coridorului cu peretele se formează linia între peretele vertical și coridorul orizontal. Mergem mai departe, cerînd elevilor să arate ce formă a avut gazeta de perete și o fixăm și pe aceasta la locul potrivit. Precizăm apoi poziția copiilor față de perete, a unuia față de celălalt, folosind pentru aceasta un grup de doi-trei școlari pe care îi scoatem în fața gazetei de perete. Este bine chiar ca profesorul să schițeze pe tablă una sau două poziții caracteristice (separate și nu în formă compozițională). După aceste discuții cerem copiilor să deseneze (în creion).

În ora a doua, înainte de a începe colorarea desenului, prezentăm elevilor o reproducere în culori — de exemplu, lucrarea „Pentru pace” a lui Rešetnikov și îi îndrumăm să observe culorile folosite de pictor pentru a reda peretele, trotuarul, clădirile din depărtare și figurile mai apropiate — coloritul mai intens sau mai palid în funcție de depărtare. Tragem concluzii cu privire la modalitatea de a colora desenul nostru: copiii vor fi executați într-o culoare mai intensă, fiind mai în față, iar peretele și gazeta în culori cu o intensitate mai mică, fiind mai depărtate. Apoi trecem la lucru.

Țin să accentuez însă că nu este bine să exagerăm în folosirea intuiției și a demonstrației, pentru că am stînjeni puterea de creație a elevilor, inițiativa lor proprie în compunere.

În clasele III-IV, pentru orele de desen cu temă programă care ilustrează unor scene din povestiri sau din alte lecturi făcute de elevi. În acest caz nu avem posibilitatea intuiției directe. De aceea este recomandabil să citim cu elevii mai expresiv partea povestirii care urmează să fie ilustrată. După lectură punem întrebări pentru a scoate în evidență aspectul cel mai caracteristic din povestire și care este indicat a se transpune în desen. În cazul povestirii „Moș Ion Roată și Unirea” de exemplu, ne vom opri cu deosebire la scena în care boierul stă pe un jilț în grădină, iar țărănul se căznește să urnească bolovanul. Întrebările noastre se vor referi mai ales la această scenă.

Folosind diverse reproduceri vom căuta să le arătăm elevilor îmbrăcămintea țăranilor și a boierilor de atunci, forma jilțului și alte amănunte privind diversele elemente ce vor intra în compoziția tabloului. Bineînțeles, în discuția purtată cu elevii nu vom uita să scoatem în evidență importanța Unirii, relațiile dintre clasele antagoniste etc. pentru a spori conținutul educativ al lecției.

Cînd vom trece la colorarea desenului vom aduce în clasă tablouri care să-i orienteze pe copii în munca lor. În exemplul dat mai sus putem folosi o reproducere care reprezintă un peisaj la margine de sat, bunăoară, cel din „Hora Unirii” de Theodor Aman.

În clasele mai mari (de exemplu clasele V-VIII), se cere executarea unor scene din viața muncitorilor, a colectivităților. Pentru asemenea lucrări, pe lângă discuțiile despre viața și munca celor ce lucrează în fabrici sau pe ogoare, pe lângă observarea reproducerilor pe aceeași temă după tablourile pictorilor renumiți, folosim ca mijloc de informare și excursia de documentare. Aceasta dă foarte bune rezultate căci oferă elevilor posibilitatea intuiției directe, a informării nemijlocite, lucruri esențiale pentru dezvoltarea memoriei vizuale atât de importantă în pictură.

Nu am putut epuiza desigur toate problemele ce se ridică în legătură cu predarea desenului tematic. Am sugerat doar cîteva metode pe care practica ni le-a confirmat ca deosebit de utile.

Prof. GEDEON ZOLTAN
Institutul pedagogic de 3 ani
din Cluj

Oră de muzică la cercul de specialitate al clubului „Grivița Roșie”

O discuție despre adevărata prietenie

Un sondaj făcut la clasa a X-a, pe baza unui chestionar scris, cu tema „Ce înțeleg eu prin prietenie”, m-a ajutat să constat că destul de mulți elevi nu au pătruns încă de bine această noțiune. „Prin prietenie, scria, de pildă un elev, înțeleg un schimb de păreri, de impresii”, sau: „Prietenia este o faptă frumoasă” etc. Spre aceeași concluzie m-au condus și anumite atitudini ale elevilor. Astfel, i-am surprins de mai multe ori pe unii din ei adresându-și cuvinte nepotrivite sub pretextul că... „sîntem prieteni și ne permitem”, „ajutîndu-se” la teză sau la răspunsul oral, trecîndu-și cu vederea lipsurile.

Mi-am propus în consecință să discut la ora de dirigiență despre adevărata prietenie, pornind bineînțeles de la faptele petrecute în clasă, trăite de elevi și tocmai prin aceasta de o mare forță de convingere. Am căutat să pornesc discuția firesc, fără artificii, de la asemenea întîmplări. Pentru a-i determina pe elevi să reflecteze mai adînc asupra problemelor, am strecurat în cursul discuției și proverbe sau păreri ale oamenilor de seamă despre prietenie. Dar nu m-am oprit aici. Făcînd mereu apel la cunoștințele de cultură generală ale elevilor, la experiența lor de viață, i-am ajutat să vadă ce atitudini și ce fapte determină adevărata prietenie, în ce condiții se încheagă ele.

Avîntați în discuții, elevii mi-au pus și întrebări. — Cum să ne alegem prietenii? — m-au întrebat ei. Răspunsul meu a fost acela că de cele mai multe ori o prietenie ia naștere pe nesimțite. Iată, lucrînd în cercuri, doi sau mai mulți elevi constată că sînt la fel de pasionați pentru poezia lui Arghezi sau pentru proza lui Sadoveanu, în rezolvarea unor probleme de fizică sau matematică; alții s-au înfilnat adesea în drumețiile prin regiune sau prin țară, au trăit împreună, cu obrajii îmbujorați și cu ochii scîldați în lacrimi momentul solemn cînd le-a fost prinsă la gît cravata roșie sau cînd au primit carnetul de utemiști. În astfel de împrejurări s-au cunoscut, s-au apropiat, și-au descoperit aceleași gusturi, pasiuni, preocupări, năzuințe, idealuri și... au devenit prieteni.

— Cred că așa s-a încheiat și prietenia între cosmonauții sovietici, a intervenit un elev. Eu am citit în reviste că Iuri Gagarin a vorbit de la început de „prietenui mei, cosmonauții nr. 2”, apoi G. Titov de „prietenui mei cosmonauți nr. 3” — și așa mai departe. El nu s-au cunoscut de la început, fiind din regiuni di-

ferite, dar i-a unit munca lor pasionantă, dorința comună de a zbura în Cosmos, idealul de a transforma în realitate visul vechi al omului — zborul în Cosmos.

— Adevărat, așa m-am trezit și eu prietenă cu G. I., a intervenit atunci o elevă. Aveam preocupări comune pentru literatură...

— Iar eu m-am împrietenit cu B. A. lucrînd probleme de matematică — a adăugat un altul. Alte exemple din viața clasei, din uzina în care elevii efectuează practica în producție au urmat apoi cu repeziune.

Aducînd în discuție faptul că se folosesc în clasă unele expresii necuviincioase din prea multă „prietenie” am arătat că prietenia adevărată presupune stimă și respect reciproc. Aceasta nu înseamnă însă că „de dragul prieteniei”, din „delicatețe” putem tolera prietenilor noștri faptele urite, încălcarea obligațiilor cetățenești etc. Și acest aspect a fost analizat pe baza unor cazuri din viața clasei. Din el elevii au înțeles că a oferi prietenului teme gata făcute, a-i șopti, a căuta să-l acopere cînd fuge de la ore, înseamnă a înțelege greșit rolul prieteniei. Au înțeles că prietenia înseamnă eforturi pentru îndreptarea prietenului în caz că acesta are lipsuri. Înseamnă să te doară sincer greșelile lui și să-l ajuți să le înlăture.

Elevii nu mai conțineau cu întrebările: există vreo deosebire între prietenie și tovărășie? prietenia se încheagă numai între două persoane sau și între mai multe? Întrebările puse mi-au arătat cite nedumeriri aveau elevii în legătură cu această importantă problemă de viață.

Clarificările din ora de dirigiență au folosit elevilor. Am observat-o zi de zi, în viața colectivului. Semnificativ este faptul că abateri ca șoptitul, tentativa de copiat, sînt de atunci mai puține, iar spiritul combativ crește treptat. Aceasta nu se manifestă sub formă de „piră”, ci ca o luare de atitudine față de lipsurile ce știrbesc prestigiul prietenului, onoarea clasei.

Cred că am reușit ca — prin convorbirea apropiată pe care am avut-o cu elevii despre adevărata prietenie — nu numai să le lămuresc această problemă, dar și să le dezvolt interesul pentru viața colectivă a clasei, să-l fac să-și pună probleme, să încerce a da răspuns întrebărilor care îi frămîntă.

Prof. I. DUMITRESCU
Craiova

Din activitatea cadrelor didactice ajutătoare

În multe școli există o preocupare specială pentru calitatea muncii cadrelor didactice ajutătoare care se ocupă de supravegherea elevilor în recreații, în timpul petrecut la internat după terminarea cursurilor etc.

La Școala medie nr. 3 din Craiova, de exemplu, funcționează un „seminar al pedagogilor”, înființat cu scopul de a sprijini cadrele didactice ajutătoare în îmbunătățirea pregătirii lor pedagogice și de cultură generală. Recent la acest seminar s-a discutat despre importanța odihnei active a elevilor, despre formele concrete de odihnă activă în internat. S-a făcut și o demonstrație practică: clasele, împărțite pe grupe, au participat la o serie de acțiuni recreative-instructive conduse de pedagogi. Unele au vizionat diafilmul „Viața și opera lui Mihail Sadoveanu”, altele au audiat, pe plăci, compoziții ale lui Ciprian Porumbescu, au participat la un concurs cu tema „Cine lucrează mai repede și mai bine” sau la o șezătoare cu jocuri distractive, cu ghicitori și muzică populară. În discuțiile lor pedagogii au subliniat necesitatea alternării activităților intelectuale ale elevilor cu odihna, precum și importanța odihnei active pentru cunoașterea particularităților psihologice ale fiecărui copil.

În alte ședințe ale seminarului, pedagogii de la Școala medie nr. 3 din Craiova vor clarifica probleme legate de cunoașterea individuală a copiilor, de formarea trăsăturilor de caracter ș.a.

Să ne apropiem de copii cu înțelegere

Pe bună dreptate se afirmă că educatorul trebuie să aibă sufletul veșnic tânăr. Anli nu trebuie să ne facă să uităm propria noastră tinerețe, să ignorăm frămîntările tinerilor, avîntul lor. Dar de cite ori, tocmai în clipele cînd trebuia să fim mai înțelegători, am muștrat pe acela care avea cea mai mare nevoie de încurajare? De cite ori anumite manifestări, oarecum firești la adolescenți, le-am calificat drept „incompatibile cu calitatea de elev”, înăbușîndu-le în focul celei mai aprinse muștrului în auzul întregului colectiv al clasei?

Eram o dată în fața unui fapt împlinit: o elevă primise o scrisoare de la un elev din altă localitate. Frazele cuprinse în ea erau pline de termeni specifici unei scrisori înflăcărate.

Adusă în fața profesorilor, în una din pauze, elevei i se face o admonestare aspră. Fata e zguduită puternic, în timp ce colectivul de pedagogi, din care făceam parte și eu, urmărea cu deosebită curiozitate gama zbuciumului elevei.

Ce-a gîndit oare aceasta cînd așa, brutal, au pătruns atîția oameni în miezul frămîntărilor ei? A tras, oare, vreo concluzie sănătoasă pentru viață? Nu cumva s-a gîndit că e necesar să găsească un alt mijloc, mai sigur, de a corespunde cu băiatul pe care îl iubea? Iar noi, ca educatori, ce-am realizat pentru educație?

Un alt exemplu: S-a permanentizat la unii obiceiul de a deschide

scrisorile elevilor venite pe adresa școlii, socotînd aceasta un fel de a cunoaște precis preocupările copiilor. Pînă nu de mult am acceptat și eu acest lucru.

Cîntărind infimul avantaj de a cunoaște, oarecum ilicit, preocupările de moment ale elevului — cînd convorbirea individuală, observația și alte forme multiple de cunoaștere ne stau la dispoziție — socotesc procedeul de mai sus ca fiind cu totul contraindical. Folosirea lui pune elevul în situația de a trage eronata concluzie că nu e nici o greșeală să deschizi scrisorile altora, într-un cuvînt de a-ți însuși — pedagogul fiind exemplu — obiceiul indiscreției. Și apoi a recurge la asemenea formă pseudo-pedagogică de cunoaștere a vieții lăuntrice a elevilor înseamnă a călca în picioare sentimentele curate, firești ale copiilor. Și bineînțeles, a pierde încrederea acestor copii, iată dar de ce consider dăunătoare o asemenea practică.

O discuție caldă cu părinții, în care să li se arate în mod deschis iminenta pericolului, în cazul cînd ei există, o muncă de persuasiune cu elevul, o deosebită încredere în posibilitățile lui de a merge spre ceea ce e luminos și cinstit, și nu o imixtiune nejustificată a noastră în problemele de viață ale elevilor, iată calea care va crea „anticorpi” împotriva a tot ceea ce este fals, strident și rău în viața copiilor.

Prof. C. VASILE

Activitate artistică

La Școala de 8 ani nr. 7 din Botoșani se fac în prezent pregătiri în vederea concursului cultural-artistic al pionierilor și școlarilor. Corul și orchestra repetă cîntece ca „Salutul cravatei roșii”, „Cîntec pionieresc”, „Mulțumesc partidului” ș.a. Se repetă și

o piesă de teatru, se pregătesc dansuri, recitări.

Cadrelor didactice din școală, înțelegînd rolul educativ ce-l are acest concurs, muncesc cu mult interes pentru reușita lui, avînd grijă totodată ca elevii să nu fie supraîncărcați.

SCRISOARE DESCHISĂ

De cîrînd a sosit la redacția gazetei noastre o scrisoare deschisă prin care colectivul pedagogic al Grupului școlar comercial din Constanța se adresează educatorilor de la Casa de copii din Focșani.

Socotînd că problemele ridicate în această scrisoare sînt importante și demne de toată atenția, o publicăm mai jos.

Printre numeroșii tineri care au venit în ultimii ani la Grupul școlar comercial din Constanța, dornici să se pregătească pentru a deveni lucrători în rețeaua comerțului de stat se numără și o serie de elevi proveniți de la casele de copii din Constanța, Brăila și Focșani. Majoritatea acestora învață sirguincios, au o atitudine justă în școală și în afara ei. Tinerii educați, de pildă, la casele de copii din Brăila și Constanța s-au remarcat în totalitatea lor prin cinstă și corectitudine, modestie, grijă deosebită față de avutul obștesc, năzuința de a dobîndi cit mai multe cunoștințe. Ei dovedesc prin întreaga lor comportare și ținută, atașamentul față de școală și față de colectivul ei.

Din păcate, nu aceleași trăsături de caracter se vădesc la citeva dintre elevele care au venit la școala noastră de la Casa de copii din Focșani. Acestea manifestă puțin interes față de învățatură, încălcă regulamentul școlii, caută ceartă colegelor de clasă și de dormitor, dau răspunsuri necuviincioase cînd li se fac observații, nu au curajul să recu-

noască adevărul în legătură cu faptele lor și nu își respectă cuvîntul dat.

Nu vrem să nesocotim sau să contestăm munca educatorilor de la Casa de copii din Focșani, căci unii tineri proveniți de la această instituție s-au încadrat în disciplina școlară și muncesc bine. Totuși numărul celor care provoacă greutăți este precumpănit. Iată de ce considerăm că activitatea dumneavoastră, a celor ce lucreți la Casa de copii din Focșani, trebuie îmbunătățită, iar scrisoarea pe care v-o adresăm izvorăște din dorința noastră colegială de a vă atrage atenția asupra unor probleme de a vă ajuta.

Se cere să vă preocupați mai mult de cunoașterea particularităților fiecărui dintre copii ce v-au fost încredințați, să urmăriți mai îndeaproape felul cum se comportă ei, să țineți o legătură mai strînsă cu profesorii și diriginții lor. Bunăoară, am observat că vă mulțumiți cu situațiile trimestriale ale elevilor, pe care vi le trimite școala noastră, dar n-ați încercat niciodată să luați o legătură directă cu diri-

ginții. Se impune să nu uitați însă să imbinăți răspunderea de pedagog cu aceea de părinte.

Ne permitem să vă dăm un sfat: apropiați-vă mai mult de copiii din casa dumneavoastră, căutați să le cunoașteți sentimentele, aspirațiile. Acesta ar face să crească mult autoritatea voastră de educatori, ar da elevilor mai mult avînt în întreaga lor activitate, lăsîndu-le o amintire frumoasă din viața de cîmin.

Ar fi foarte util pentru fiecare profesor al grupului nostru ca, o dată cu viitoarea serie de elevi, să ne trimiteți și caiete de observații asupra lor, pentru a ști ce particularități prezintă, ce inclinații au, la ce treaptă ați ajuns cu ei în procesul educației.

V-am propune să efectuați un schimb de experiență cu Casa de copii din Brăila, unde puteți afla multe metode valoroase în ceea ce privește organizarea procesului de educație. Socotim că scrisoarea noastră va fi interpretată just, ca o dorință de a ne uni propriile eforturi cu eforturile voastre, astfel încît să-i pregătim cit mai bine pe tineri pentru viață, pentru societatea noastră socialistă.

În numele colectivului pedagogic al Grupului școlar comercial din Constanța
Prof. DOINA MIHAI

Ce au arătat inspecțiile

Studiul economiei politice și al socialismului științific contribuie substanțial la formarea concepției materialiste dialectice despre lume a elevilor, îi orientează just în problemele social-politice pe care le ridică viața.

Așa cum au arătat câteva inspecții organizate recent, majoritatea cadrelor didactice din raionul Orăștie se străduiesc să predea problemele de economie politică și socialism științific la nivelul științific cerut, să-i pregătească bine pe elevi la aceste discipline atât de importante pentru formarea lor. Așa, de pildă, profesorii Iosif Bilek și Mihai Obrejan de la Școala medie „Aurel Vlaicu”, își întemeiază lecțiile pe un bogat material documentar, studiind operele clasice ale marxism-leninismului, documentele de partid, revistele de specialitate. Explicațiile lor clare și accesibile sunt urmărite cu interes de către elevi. Prof. Bilek obișnuiește să folosească în predare și planșe ilustrative, exemple concludente care ajută pe elevi să înțeleagă ușor și cele mai dificile probleme.

Rezultate bune a obținut și prof. I. Androne, de la Școala medie din Cugir, care a antrenat pe elevi să alcătuiască grafice, scheme și alte materiale ce i-au ajutat să-și fixeze cunoștințele. Un procedeu bun, obișnuit de acest profesor pentru verificarea cunoștințelor este acela de a le cere elevilor să dea exemple noi, de-

La cercul pedagogic al învățătorilor

Sedintele lunare ale cercului pedagogic al învățătorilor din raionul Veda contribuie prin multiple căi la pregătirea metodic-științifică a învățătorilor din raion.

Referatele susținute pînă în prezent în cadrul acestui cerc au acordat atenție predării matematicii, limbii române, istoriei, geografiei și științelor naturale, ca și formării deprinderilor practice, predării educației fizice și desenului. Un deosebit interes a suscitat în rândurile învățătorilor referatul cu tema „Importanța îndeletnicirilor practice pentru dezvoltarea multilaterală a elevilor din clasele I-IV”.

Cercul organizează cu regularitate și lecții deschise, care contribuie la realizarea unui rodnic schimb de experiență între cadrele didactice participante.

Intreaga muncă a cercului are ca urmare firească îmbunătățirea permanentă a activității instructiv-educative a învățătorilor.

Inv. FL. NICULESCU

osebite de acelea date de el în cursul expunerii sau existente în manual. Aceasta stimulează gândirea elevilor, îi îndeamnă să se documenteze cât mai larg, le dezvoltă interesul pentru problemele studiate.

Majoritatea profesorilor care predau științele sociale în raionul Cugir se preocupă și de deprinderea elevilor cu studiul individual pe bază de conspecte.

Totuși nu peste tot rezultatele la învățătură ale elevilor arată o muncă de calitate din partea profesorilor. Inspecțiile organizate de noi au scos la iveală, de pildă, goluri în cunoștințele elevilor din anul II al Școlii tehnice horticoale din Geoagiu, ale celor din clasa a X-a „B” de la Școala medie „Aurel Vlaicu” din Orăștie și altele. Din lucrările elevilor din anul II „C” de la Școala tehnică horticolă din Geoagiu rezultă, bunăoară, că ei confundă criza generală a capitalismului cu criza economică, faptul că nu cunosc îndeajuns documentele de partid și de stat, că nu sînt obișnuiți să se informeze curent din presă asupra evenimentelor petrecute în țară și peste hotare.

Secția de învățămînt s-a ocupat de remedierea acestor lipsuri, îndrumîndu-i pe profesori în studiul lor individual. De un real ajutor sînt materialele documentare și consultațiile competente ce se dau la cabinetul de partid.

Prof. VASILE RADU
Șeful secției de învățămînt a raionului Orăștie

Folosirea diafilmului în predarea geografiei

Folosirea diafilmelor la lecțiile de geografie contribuie mult la înțelegerea noțiunilor predate, creînd elevilor posibilitatea să-și reprezinte concret aceste noțiuni, să pătrundă mai ușor și mai repede sensul lor.

Desigur că o bună folosire a diafilmelor la lecții presupune cunoașterea de către profesor a metodicii utilizării lor. Se cere, în primul rînd, cercetarea prealabilă a fiecărui diafilm pentru cunoașterea amănunțită a conținutului său, pentru stabilirea momentului din lecție cînd poate fi folosit și a părților asupra cărora se va insista.

Bunăoară, la tema referitoare la „Mișcările Pămîntului” predată în clasa a VIII-a, lecțiile despre mișcarea de rotație și mișcarea de revoluție a Pămîntului pot fi ilustrate pe baza diafilmului „Mișcările Pămîntului”. Constituind un fel de sinteză a cunoștințelor predate, acest diafilm poate fi folosit, cu bune rezultate, în momentul fixării. În aceste condiții, o serie de imagini cum sînt cele referitoare la turtirea Pămîntului la poli, la variația locului axei și la mișcarea aparentă a stelelor, îi ajută pe elevi să înțeleagă mai adînc și să-și fixeze cunoștințele referitoare la mișcarea de rotație. Fără îndoială, nu vom proiecta imaginile privind eclipsele și marea, existența și ele în acest diafilm, deoarece se referă la cunoștințe pe care elevii le vor căpăta în lecțiile ulterioare.

Experiența a demonstrat că diafilmul poate fi utilizat cu succes și în alte momente ale lecției. Astfel, putem face proiecții chiar

în momentul comunicării cunoștințelor, expunerea profesorului și vizionarea imaginilor avînd loc în același timp. De pildă, cînd predăm cunoștințele privitoare la Carpații orientali, în clasa a XI-a, putem folosi diafilmul „Munții Vrancei”. Acesta începe cu trei schițe cartografice — una ilustrînd poziția Munților Vrancei în cadrul Carpaților orientali, alta poziția lor în cadrul munților vecini, iar a treia fiind o schiță de detaliu. În continuare diafilmul prezintă imagini ale Munților Lăcăuț, Gor, Zboina Neagră, Penteleu, ale depresiunii Vrancei în ansamblu, ale dealurilor subcarpatice care străjuiesc depresiunea (Răchitașul Mare, Măgura Odobești), ca și imagini ale rîurilor ce străbat ținutul. Prezentînd acest diafilm paralel cu expunerea lecției le formăm elevilor o imagine de ansamblu asupra ținutului respectiv, contribuind astfel și la trezirea interesului pentru studiul geografiei, ca și la dezvoltarea dragostei față de frumusețile patriei.

Cu rezultate deosebit de bune poate fi folosit diafilmul și la lecțiile de recapitulare. Astfel, în cadrul lecției privind transporturile în R.P.R., la clasa a VII-a, se poate prezenta diafilmul „Dunărea, fluviu de importanță economică”. Prima imagine se referă la intrarea Dunării în țară, în apropiere de Baziaș. Urmează apoi o imagine a Porților de Fier, precum și o serie de vederi ale Dunării maritime și ale brațelor ei din Delta. Din diafilm nu lipsesc imaginile cu caracter fizico-geografic, cum sînt, de exemplu, ostroavele. Avînd în vedere că temele respective le sînt cunoscute elevilor din lecțiile de comunicare, prezentarea diafilmului are scopul de a-i ajuta, cu prilejul recapitulării, la consolidarea și adîncirea cunoștințelor.

În același scop, la sfîrșitul studiului geografiei economice a U.R.S.S., în clasa a IX-a, putem folosi diafilmul „Siberia, pămîntul viitorului”. Bogat în imagini foarte variate, acest diafilm arată, pe de o parte, contrastul dintre natura nordului siberian și aceea a ținuturilor sudice, iar pe de altă parte, marea variație a producției industriale și agricole a Siberiei. Dînd o imagine completă asupra uriașei forțe economice a Siberiei, diafilmul i-a impresionat pe elevi în mod deosebit, dezvoltîndu-le interesul pentru studiu.

Experiența arată că în cursul proiecției diafilmelor este mereu necesară intervenția profesorului, chemat să asigure legătura imaginilor prezentate cu cunoștințele pe care trebuie să și le însușească elevii, să evidențieze ceea ce este important și să elimine ceea ce depășește cunoștințele actuale ale elevilor, constituind obiectul unor lecții ulterioare.

Folosirea diafilmului în diferite momente ale predării lecțiilor lărgeste orizontul geografic al elevilor, trezește interesul lor pentru cunoaștere, contribuind astfel la pregătirea lor multilaterală.

Prof. GH. TEODORESCU
și SILVIA DIMA

Elevii anului I dulgheri de la Grupul școlar construcții București — urmărind cu atenție explicațiile maestrului

POSTA

redacției

Gheorghe Bucur — raionul Lehliu.

Ca absolvent al Institutului pedagogic de 2 ani, fără examen de stat, sînteti asimilat la salarizare cu învățătorii de categoria I. În ceea ce privește salariul cuvenit, acesta se stabilește în funcție de vechimea avută la data de 1 august 1959. În cazul cînd la această dată aveți o vechime în învățămînt mai mare de 5 ani, aveți dreptul la salarizare ca învățătorii de categoria I cu gradul definitiv, în grupa de vechime 5—10 ani. În această situație nu puteți însă obține gradul definitiv fără examen, întrucît la apariția Hotărîrii nr. 1059/1959 nu aveți studii complete (cu examen de stat). De asemenea, nu puteți trece în altă grupă de salarizare după vechime decît după ce vă veți termina studiile și veți obține gradul definitiv prin examen.

Gheorghe Constantin — Bacău.

Indemnizația de instalare egală cu un salariu lunar se acordă absolvenților repartizați în învățămînt în altă localitate decît cea în care au domiciliul și care, bineînțeles, se stabilesc în această localitate pe timpul activității lor. Nu beneficiază de această indemnizație acei absolvenți care sînt repartizați în localitatea unde domiciliază cu părinții sau care continuă să domicilieze în această localitate, deși au primit numirea într-o altă localitate.

Didina Palamaru — Anina.

Cadrele care predau orele de lucrări practice de atelier și lucru de mînă îndeplinesc funcția de maestru-instructor și au norma didactică de 24—30 ore săptămînal. Norma didactică în cadrul acestor limite se stabilește în funcție de numărul orelor de atelier (lucru) existente în școală. În situația arătată de dv., cînd numărul orelor de specialitate este de 24 pe săptămînă, acestea formează o normă didactică completă, nefiind obligatorie completarea lor cu ore de altă specialitate pentru a se ajunge la 30 de ore pe săptămînă. Orele de altă specialitate atribuite peste norma didactică vor fi retribuite prin cumul.

Menționăm că pentru maștrii-instructori nu s-au introdus gradele didactice și, ca atare, nu este cazul să se prezinte la examenul de definitivare, salarizarea lor fiind deosebită de a profesorilor sau învățătorilor.

Liviu Olteanu — Cluj.

Cadrele didactice numite după deschiderea anului școlar beneficiază de un concediu de odihnă calculat cîte 4 zile pentru fiecare lună efectiv lucrată. Cadrele didactice care au fost reținute la

școală în timpul vacanței de vară, în afara concediului de odihnă, au dreptul la plata salariului cuvenit. Este, în special, cazul directorilor de școli, care au de efectuat lucrări pentru pregătirea deschiderii anului școlar. Prin urmare, dacă secțiunea de învățămînt v-a reținut în muncă, era dator să vă plătească salariul.

Dumitru Iordache — raionul Săveni, G. Stein — Cluj și alții.

În Hotărîrea nr. 1059/1962 se prevede că studenții admiși în învățămîntul superior fără frecvență beneficiază de cîte un concediu de studii fără plată de 30 zile calendaristice anual, în afara concediului de odihnă, pentru prezentarea la concursul de admitere și la examenele anuale. Cadrele didactice din învățămîntul de cultură generală, școli speciale și din instituțiile preșcolare, precum și cele care predau obiecte de cultură generală în alte școli beneficiază de concediu de studii plătit pentru sesiunile de examene care nu coincid cu vacanțele școlare, cu condiția de a promova an de an. Indemnizațiile pentru concediile de studii plătite sînt egale cu salariul mediu calculat conform normelor în vigoare, fără a putea depăși 1 000 lei lunar. De obicei, sesiunile de examene pentru învățămîntul superior fără frecvență sînt însă programate în timpul vacanțelor școlare din învățămîntul de cultură generală.

★

Cadrele didactice care au fost numite în învățămînt și care funcționează de la începutul anului școlar au dreptul la concediu de odihnă integral (2 luni). Acest drept îl au atît titularii, cît și suplinitorii.

În cazul cînd unui învățător (titular sau suplinitor) i s-a încredințat, pe lingă postul său, și predarea la o altă clasă (alt post), aceasta se consideră cumul și se retribue ca atare. Cumulul se plătește de la data acordării lui, precum și pe timpul vacanțelor școlare de iarnă și de primăvară, cînd cadrele didactice nu se află în concediu de odihnă.

★

Tovarășilor care ne-au pus întrebări în legătură cu fotografiile le răspundem că redacția noastră primește spre publicare fotografii de la orice cadru didactic, cu atît mai mult de la cercurile foto din școli, selecționîndu-le desigur după criterii tematice și de execuție. Ne interesează ca aceste fotografii să prezinte cu claritate momente semnificative ale activității școlare. Pe verso să fie notate explicații privind ce reprezintă fotografia, pe cine, locul etc.

În sala de sport a Școlii medii nr. 35 din Capitală

Probleme ale pedagogiei sovietice

Noul Program al P.C.U.S. a pus în fața școlii sovietice sarcina de a realiza în decursul deceniului viitor învățământul general obligatoriu politehnic de 11 ani pentru toți copiii de vârstă școlară. Începând din anul 1970, toți absolvenții școlii de 8 ani își vor continua în mod obligatoriu studiile în clasele mari ale diverselor tipuri de școli medii. Aceasta ne cere, desigur, să refacem și planul de învățământ, programele și manualele.

Planul de învățământ existent în momentul de față a fost creat în condițiile învățământului general obligatoriu de 8 ani. Ca atare, el prevede însușirea unui cerc complet de cunoștințe în școala de 8 ani și, prin urmare, și repetarea studiului anumitor secțiuni ale istoriei, geografiei, fizicii, chimiei și altor obiecte în clasele mari, bazându-se astfel pe așa-numita organizare concentrată a predării. Prin trecerea la învățământul general de 11 ani, tendința de a da absolvenților clasei a VIII-a un cerc complet de cunoștințe va fi, firește, părsită.

Noul plan de învățământ are în vedere faptul că programa școlii de 8 ani a rezolvat în esență just sarcinile învățământului politehnic, ale întăririi legăturii învățământului cu viața, ale îmbinării învățământului general cu învățământul politehnic și profesional, ale îmbinării studiului cu munca. Firește că aceste sarcini fundamentale ale școlii sovietice își păstrează pe deplin însemnătatea. Propunerile actuale asigură o rezolvare succesivă și fundamentată din punct de vedere pedagogic a fiecăreia dintre aceste sarcini în dezvoltarea ulterioară a școlii sovietice.

Pentru o mai deplină oglindire în conținutul muncii instructiv-educative a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii ne-am consultat cu cei mai mari matematicieni, fizicieni, chimiști, istorici și savanți din alte domenii ale științei, am stabilit o concluzie cu Academia de Științe a URSS. O comisie organizată de Institutul de lingvistică al Academiei de Științe a URSS lucrează în prezent, sub președinția academicianului Vinogradov, la simplificarea ortografiei limbii ruse. La Institutul de istorie al Academiei de Științe a URSS un grup de oameni de știință, împreună cu un colectiv de pedagogi se ocupă, sub conducerea tov. Hvostov, membru corespondent al Academiei, de elaborarea programelor de istorie pentru școala medie. Secția din Siberia a Academiei de Științe, cu participarea activă a academicienilor Lavrentiev, Sobolev etc. a pregătit propuneri interesante pentru perfecționarea învățământului fizico-matematic în școala medie. În orașele Volgograd, Kalinin, Reazan au fost create institute de cercetări științifice în domeniul pedagogiei care, împreună cu instituțiile de învățământ superior tehnic, agricol, medical și pedagogic, caută căi de îmbunătățire a metodelor de predare.

Numeroase probleme pedagogice se ridică în legătură cu necesitatea de a înlătura supraîncărcarea elevilor în clasă și acasă și de a ridica eficiența învățământului, adică de a asigura însușirea temeinică a bazelor științelor și a priceperii de a aplica în practică cunoștințele primite.

Elevii sînt încă supraîncărcați atât în munca din clasă cît și cu teme pentru

acasă. Ei trebuie să lucreze zilnic cite 6-8 ore (în clasele mici) sau cite 9-10 ore (în clasele mari). O asemenea supraîncărcare poate duce, desigur la surmenarea copiilor. Apoi, acestora nu le rămîne suficient timp pentru citirea literaturii beletristice și științifice de popularizare, pentru frecventarea diverselor cercuri și a secțiilor sportive. Trebuie ținut seama și de faptul că supraîncărcarea copiilor determină, în același timp, studierea superficială a unor obiecte.

Aceste neajunsuri nu pot fi înlăturate numai prin reducerea numărului orelor de clasă și prin diminuarea volumului temelor pentru acasă, ci este necesară în primul rînd ridicarea culturii pedagogice a cadrelor didactice și o mai mare eficiență a predării. Tocmai în această direcție se îndreaptă acum căutările creatoare ale pedagogilor sovietici.

Prezidiul Academiei de Științe Pedagogice socotește că săptămînal numărul orelor de studiu în școala sovietică nu trebuie să treacă, în clasele mici, de 24-26 ore, în clasele mijlocii de 29-30 ore și în clasele mari de 32-34 ore. Se consideră că, în același timp, este necesară o importanță scădere a volumului temelor pentru acasă.

În legătură cu pregătirea noului plan de învățământ s-a acordat o mare atenție problemei orientării profesionale a elevilor și dezvoltării inclinațiilor și aptitudinilor lor. Progresul extrem de rapid al științei și tehnicii cere o grijă deosebită pentru instruirea tinerilor care dovedesc aptitudini excepționale pentru un domeniu sau altul al științei și al activității practice. De aceea, o dată cu pregătirea multilaterală a tuturor elevilor școala trebuie să găsească, pentru fiecare elev, domeniul în care el manifestă cea mai mare capacitate, să dezvolte cît se poate mai larg aptitudinile sale tocmai în acest domeniu. În legătură cu aceasta capătă o foarte mare însemnătate problema selecționării celor mai capabili tineri din școala medie pentru continuarea studiilor în instituțiile de învățământ superior. Intrucît în epoca noastră înaltul nivel de dezvoltare a matematicii constituie o condiție necesară pentru eficiența cercetărilor în multe domenii ale științei, capătă o deosebită însemnătate selecționarea elevilor cu talent pentru matematică, precum și organizarea unor forme speciale de muncă cu aceștia. În această privință noi pornim de la ideea că talentul nu se manifestă fără legătură cu activitatea concretă, că el se dezvoltă tocmai în procesul unei astfel de activități.

Dezvoltarea aptitudinilor presupune o tratare individuală a elevilor, cere, așa cum se știe, organizarea diferențiată a muncii instructiv-educative în clasă. Totuși, principiul completării claselor după „capacități”, cu diferențieri în volumul materialului prevăzut în programe, așa cum se practică în școlile engleze și americane, este cu totul inadmisibil în școala sovietică, deoarece pornește de la teoria fatalistă a capacităților innăscute și invariabile.

Dezvoltînd continuu aptitudinile copiilor și adolescenților înzestrați în mod deosebit, este necesar să evităm unul din cele mai serioase pericole — acela de a crea în jurul lor o atmosferă excepțională. Ar fi nejust să-i lipsim pe tinerii cu inclinații deosebite de o instrucțiune multila-

terală, deoarece aceasta constituie una din condițiile adevăratei dezvoltări a talentului însuși. Este primejdios de asemenea de a supune la o încordare excesivă, încă din anii copilăriei, aptitudinile lor și, neluînd în seamă posibilitățile reale ale organismului în creștere, să reducem în mod mecanic durata studiului, să aducem în școala medie unele discipline științifice din învățământul superior, deoarece adesea o astfel de supraîncordare poate dăuna aptitudinii din cauza epuizării sistemului nervos în formare. În nici un caz nu trebuie să ne punem pe poziția unui „intellectualism” gol și să jertfim, în numele intereselor acestuia, educația și instruirea prin muncă.

În orice domeniu al științei ar lucra, savantul de astăzi trebuie să știe să folosească, să construiască și să monteze o aparatură complexă, are nevoie de o serie întreagă de deprinderi practice în domeniul construcției de aparate, al montării și al reglajului electro și radiotehnic. Nu trebuie de asemenea neglijate problemele dezvoltării fizice, ale educației estetice, ale participării active la viața obștească. Iată de ce, după părerea noastră, nu este just de a-i include pe tineri, de la o vîrstă mică, în școli specializate, ci este necesar să se organizeze munca cu cercuri largi de elevi înzestrați în fiecare școală. Această muncă trebuie să fie îmbinată cu asemenea acțiuni cum sînt olimpiadele de matematică, de fizică, de chimie etc., cu concursuri ale tinerilor matematicieni, fizicieni, chimiști, biologi, cu tabere de vară pentru elevii care manifestă interes pentru știință, tehnică și artă etc.

În prezent se consideră necesară organizarea unui număr restrîns de școli specializate, de exemplu pentru matematică (cu clasele IX-XI) pe lângă universități și alte centre științifice, care să dispună de puternice cadre de specialitate științifico-matematică și fizico-tehnică

Datorită atenției multilaterale care se acordă elevilor ce dovedesc mari aptitudini pentru un domeniu sau altul în fața școlii se pune sarcina de bază de a ridica nivelul dezvoltării tuturor elevilor. Este necesar să se formeze și să se dezvolte inclinațiile elevilor în numeroase cercuri tehnice, matematice, literare, istorice, geografice, muzicale, în stațiunile tehnice pentru copii, în stațiunile tinerilor naturaliști. Este indicat să se creeze o rețea largă de astfel de cercuri, la care să poată participa toți elevii ce dovedesc interes pentru domeniul respectiv. Dezvoltarea aptitudinilor va fi favorizată, neîndoindu-ne și de diferențierea proiectată a învățământului în clasele mari ale școlii medii după inclinațiile elevilor față de științele naturii, matematică sau științe umaniste.

Școala sovietică merge cu succes pe calea pregătirii unor oameni cu o conștiință comunistă, cu o înaltă pregătire, capabili de o rodnică muncă fizică și intelectuală, în stare să participe activ la viața obștească și de stat, să lucreze în cele mai variate domenii ale științei și culturii.

A. ARSENIU
membru al Academiei de Științe Pedagogice a R.S.F.S.R.

Cursurile centrale de perfecționare din martie-aprilie a. c.

În vederea continuei ridicări a nivelului muncii instructiv-educative, Ministerul Învățămîntului organizează și în anul acesta, prin I.P.C.D.-București, cursuri centrale de perfecționare pentru inspectorii metodiști, pentru directorii școlilor medii, pentru directorii și educatorii caselor de copii, pentru cadrele care predau în școlile speciale etc.

Prima serie de cursuri centrale va avea loc în perioada 28 martie—10 aprilie a.c., la specialitățile: matematică (Predeal), fizică, chimie și științe naturale (București).

În cadrul cursurilor se vor efectua și activități practice. Acestea vor consta în schimb de experiență cu cercurile pedagogice și comisiile metodice de specialitate din București (fizică, chimie, științe naturale) și Brașov (matematica); în lucrări practice în laboratoarele de fizică atomică, de semiconductori, de chimie organică, de mineralogie, de fiziologie vegetală și animală, în lucrări practice de agricultură (agrotehnică, fitotehnică, horticultură, zootehnică), precum și în vizite la întreprinderi industriale și agricole, la institutele de cercetări științifice etc.

Conferințele pe teme actuale ale științei vor fi susținute de academicieni, profesori universitari și cercetători în domeniul științei, iar lecțiile cu caracter metodic, seminariile și lucrările practice vor fi conduse de conferențiarilor și lectorii institutelor de perfecționare.

Pentru a veni în sprijinul studiului individual al cursanților, indicăm mai jos tematica și bibliografia cursurilor.

MATEMATICA

Teme: Elemente de analiză modernă; Probleme noi în geometria diferențială; Elemente de topologie; Elemente de statistică; Elemente de automată; Elemente de logică matematică; Noțiunea de limită; Elemente de calcul numeric; Transformări geometrice; Elemente de teoria mulțimilor; Determinanți; Matrici; Elemente de calcul vectorial; Bazele geometriei; Calculul probabilităților; Metode de cercetare și demonstrație în matematică; Metodica rezolvării problemelor; Legarea științelor matematice de viață, de practică, de producție.

Bibliografie: M. S. Nicolescu, N. Dinculescu și S. Marcus: 'Analiza matematică, vol. I'; Al. Grogă: 'Algebra superioară'; J. Hadamard: 'Geometria plană și în spațiu.

FIZICA

Teme: Cercetările din țara noastră în domeniul fizicii nucleare; Cercetările și realizările în domeniul fizicii generale; Fizica plasmei; Raze cosmice; Fizica semiconductoarelor; Particule elementare; Sistemul internațional de unități; Formarea concepției materialist-dialectice în predarea fizicii; Legarea teoriei

de practică în predarea fizicii; Metodica folosirii proiectoarelor în predarea fizicii; Predarea sistemului de unități; Folosirea trusei electronice I.M.D.; Predarea semiconductoarelor.

Bibliografie: M. A. Bak și Ing. F. Romanov: 'Metronul'; C. și M. Gheorghiu: 'Semiconductoarele în industrie'; N. S. Sominski: 'Semiconductoare și aplicațiile lor tehnice'; Acad. de Științe a U.R.S.S. — Dezvoltarea ideilor fundamentale ale fizicii; Al. Sanielevici și Dragoș Bogdan: 'Structura nucleului atomic'; L. I. Infeld: 'Noile căi ale științei'; M. G. Veselov: 'Teoria cuantică elementară a atomilor și a moleculelor'; A. Lindner: 'Elemente de fizică atomică și nucleară.

CHIMIA

Teme: Dezvoltarea industriei chimice și perspectivele ei în R.P.R.; Figuri de chimiști romîni; Cristalografie, cristalochimie, mineralogie; Îngrășăminte chimice; Introducerea noțiunii de catalizator; Legarea cunoștințelor de chimie de viață, de practică, de producție; Metodica experiențelor demonstrative și a lucrărilor practice de laborator la chimie.

Bibliografie: C. D. Nenișescu: 'Tratat elementar de chimie organică'; N. L. Glînkă: 'Chimia generală'; E. Beral și M. Zopan: 'Chimie neorganică'; chimie organică; B. N. Necrasov: 'Lucrări practice de chimie organică'; Helmuth Lindner: 'Elemente de fizică atomică și nucleară'; Revista 'Natura' nr. 5/1959: 'Dezvoltarea industriei chimice în R.P.R.

ȘTIINȚELE NATURALE

Teme: Factorii evoluției în concepția darwinistă și micuristă; Etapele principale ale dezvoltării lumii vegetale; Căile creșterii continue a producției agricole vegetale la nivelul cerințelor noi etape de dezvoltare a agriculturii; Etapele principale ale dezvoltării lumii animale; Căile creșterii continue a producției agricole animale; Probleme actuale cu privire la activitatea nervoasă superioară; Legarea învățământului de viață, de practică, de producție în predarea botanicii și zoologiei; Metodica organizării și desfășurării activității practice cu elevii pe terenul experimental școlar și pe lotul de muncă în G.A.C.

Bibliografie: I. P. Pavlov: 'Prelegeri despre activitatea emisivelor cerebrale'; I. V. Miciurin: 'Opere, vol. I'; O. Necrasov: 'Anatomie comparată a vertebratelor'; N. Botnariuc: 'Din istoria biologiei generale'; R. Floru, C. Giurgea, M. Saragea: 'Probleme fundamentale ale activității nervoase superioare'; I. Natali: 'Zoologia nevertebratelor'; I. P. Naum: 'Zoologia vertebratelor'; E. Pop; N. Săbăgeanu, St. Peterfi, H. Chirilă: 'Fiziologia plantelor, vol. I.

CONCURS

Institutul de medicină din Iași anunță concurs pentru ocuparea următoarelor posturi:

1 post de conferențiar, poz. 3/V, la disciplina chimie analitică;

1 post de profesor, poz. 2/19, la disciplina chirurgie infantilă și ortopedică.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor depune la rectoratul institutului, în str. Universității nr. 16, în termen de 30 de zile de la data publicării prezentului anunț, o cerere însoțită de următoarele acte în 3 exemplare: copie legalizată de pe actul de studii, copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidați în științe medicale,

copie de pe atestatul de conferențiar, autobiografia, certificat de caracterizare a activității profesionale, eliberat de instituția unde-și are funcția de bază sau recomandarea șefului de catedră, în cazul cînd funcționează în învățământ, memoriul de activitate didactico-științifică, titluri și lucrări, certificat de vechime în muncă, lucrările științifice într-un singur exemplar.

Cel ce funcționează într-o instituție de învățământ superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului, înscrierea la concurs.

Orice informații suplimentare se pot cere la rectorat.